

nufaca

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

NÚMERO 42

PREU 100 PTES.

- LA FIRA DE BELLVER
- XERRANT: EL GEL PUIGCERDÀ
- ENSENYAMENT: EL DIRECTOR
I LA JUNTA DE PARES D'E.G.B.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

José Antonio, 22

Telèfon 88 01 47

PUIGCERDÀ

ASSESSORIA FISCAL

JORDI CARBO i BRILLAS
Economista - Assessor Fiscal

- ASSESSORAMENT I LIQUIDACIÓ D'IMPOSTOS
- COMPTABILITAT FISCAL
- ASSESSORAMENT LABORAL
- ASSEGURANCES SOCIALS
- AGÈNCIA D'ASSEGURANCES
- ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
- GESTIONS ADMINISTRATIVES DE TOTA MENA

PUIG PEDRÓS, 3 Tel. 88 11 65 PUIGCERDÀ

PELUQUERIA

HORAS CONVENIDAS

LAURA

C/. España, 29 - 1o.

PUIGCERDÀ

Tel. 880 897

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Colònia Simon, 17, 1er., 1a

Tel. 88 13 44

PUIGCERDÀ (girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

PUIGCERDÀ

editorial

NÚMERO - 42

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

Pere Capdevila
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Ferran González
Emili Guirao
Josep Petx
Marina Rodriguez
Jordi Sabartés
Ramon Solá
Rosa Soler

Col.laboradors:

El Biógrafo
F.X. Bosom
Miquel Casanovas
Carme Clausell
Club Polideportivo
Cruz Roja
Panoramics
Pere Font
Joan Fullana
Salvador Galcerán
Giovanni
Felix Isern
Rosa M. Rodriguez
El Trovador
Unió de Radioaficionats Espanyols
Josep Vigo

Il.lustració:

J. Paul Poirier
Francesc Orriols

Edita: AMICS DE CERDANYA
Passeig 10 d'Abril, s/n.
PUIGCERDA

88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:
Equip VILETA 12 - Artesa de Lleida
Imprimeix:
Offset A. Figueras - Tàrraga

PUBLICACIÓ MENSUAL

La direcció de la revista no es fa
responsable dels judicis personals
dels seus col.laboradors.

CURSO ESCOLAR 81/82

Si planificas para un año,
siembra maíz.

Si planificas para una década,
planta árboles.

Si planificas para toda una vida,
educa a los hombres.

KWAN-TZU (siglo III a C.)

sumari

EDITORIAL	3	ENSENYAMENT	
ACTUALIDAD Cerdana		<i>On és la coordinació?</i>	14-15
<i>Al govern l'interessa l'eix pirinenc</i>	4	CINEMA, TEATRE, ART, CULTURA	15
<i>El enigma de los cuatro</i>		COL.LABORACIONS	
<i>votos en blanco</i>	4	<i>Nou esclat social</i>	16-17
<i>La Fira de Bourg-Madame</i>	4	<i>La Fiesta del Lago</i>	17-18
<i>La successió del patriarca obre</i>		<i>La defensa dels consumidors (II)</i>	19
<i>una casa a Greixa</i>	5	ESPORTS	
<i>Es curioso</i>	5	<i>Club Poliesportiu Puigcerdà</i>	20
<i>Un autobus ¡POR FAVOR!</i>	6	<i>Hoquei sobre Gel</i>	20
<i>La Fira a Bellver</i>	7-8-9	SEGON CONCURS FOTOGRAFIA	21
DES DE L'ARXIU	11-12	LLETRES	22
URE	12	OPINIO	23
HIT PARADE	12	CARTES A RUFACA	24
HIFI 2000	12	RECUll	25
XERRANT AMB		LA NOSTRA BIBLIOTECA	25
<i>Entrevista al President del Club</i>		CREU ROJA	25
<i>Hoquei Gel Puigcerdà</i>	13	RUFACADES	26

Al Govern l'interessa l'eix pirinenc

La COMISSIÓ d'AJUNTAMENTS de l'ALT PIRINEU, integrada per 76 municipis de les comarques de la Vall d'Aran, l'Alta Ribagorça, Els Pallars Jussà i Sobirà, l'Alt Urgell i la Cerdanya, tingué una entrevista amb el Delegat General del Govern a Catalunya, senyor Juan Rovira Tarazona.

L'objectiu principal d'aquesta reunió va ésser, segons fonts de la Comissió, insistir en la necessitat de tirar endavant el projecte de L'Eix Pirinenc, via que solventaria en part l'acusat dèficit, en matèria de comunicacions, que pateix la zona de l'Alt Pirineu i que representaria un pas més cap una connexió d'aquestes terres amb la xarxa viària catalana.

El senyor Rovira Tarazona demostrà el seu interès per la qüestió i qualificà l'Eix d'importància vital i primordial per un correcte desenvolupament del país. Al mateix temps comunicava a la Comissió, com a primícia, la propera visita (el 9 de novembre) del recentment nomenat Director General de Carreteres als llocs on estarà ubicada la via pirinenca, per tal de conèixer sobre el terreny les característiques del projecte, un projecte que ha de realitzar el Govern de Madrid, doncs aquesta va ésser la raó de no traspasar a la Generalitat el tram de la carretera C-1313 (des d'Adrall fins a Puigcerdà) i el de la N-152 (de Ripoll a Puigcerdà).

Es tractà també, a la reunió, les possibilitats per aconseguir que el segon canal de TV es vegi a tot l'Alt Pirineu, amb les instal·lacions de repetidor o repetidors que calguessin. Així com, i pel que fa a la Cerdanya, la possibilitat de col·locació d'un reemissor de freqüència modulada (FM).

Ambdues coses quedaren anotades a fi i efecte de trobar-hi la solució adient.

El enigma de los cuatro votos en blanco

Dentro de los avatares municipales surgen imprevistos y conmociones que suelen soliviantar a la comunidad ciudadana. En Puigcerdá todos sabíamos de la inminente dimisión del alcalde D. José Turiera Puigbo Masana el cual está aquejado de una enfermedad que por el momento le impedía ejercer su cometido como alcalde. Provisionalmente ejercía la presidencia del consistorio el señor Julio Pérez de Rozas. Pero ante la necesidad de tener un regidor oficial, nombrado por el consistorio, se acordó por el mismo hacer un pleno extraordinario para que los corregidores nombraran entre ellos un alcalde oficial.

En el consistorio estan las fuerzas políticas divididas, existiendo una proporción de siete contra seis a favor de la derecha.

Se aclara:	PSC (PSC-PSOE)	3 concejales	Independientes	3 concejales
	PSUC (Entesa)	3 concejales	UCD	2 concejales
			CIU-CC	2 concejales

Entre el consistorio la izquierda acordó votar en blanco en el pleno extraordinario sabiendo que la elección del Alcalde la tenían perdida. Por lo que todos los asistentes al pleno dieron por ganador a Julio Pérez de Rozas suponiendo que la derecha tendría ocho votos a favor de Pérez de Rozas y cinco votos en blanco de la izquierda.

Pero salieron cuatro votos, solamente de la izquierda quedando ganador por gran mayoría Don Julio Pérez de Rozas. No se debatieron más cuestiones y el pleno finalizó en medio de un escándalo moral en el que todos los asistentes culpaban a la izquierda de haber girado un voto. Los socialistas fuimos abochornados por unos y otros acusandonos de la inconsecuencia de nuestra actuación y sin saber nosotros nada de quien pudiera haber sido de nuestros tres concejales, hasta que el señor Fullana, concejal nuestro, dijo que había sido él el autor del fallo. Explicó que fué motivado por causas externas al partido y por eso se salió de la línea del partido. En resumidas cuentas, el señor Fullana, reconoció su error y pidió la dimisión de su concejalía al Partido, que le fué aceptada de inmediato.

De momento nuestro partido tiene los relevos suficientes para que no haya alteración ninguna en nuestra candidatura municipal para que la vida en el municipio siga a ritmo normal su singladura hasta las próximas elecciones.

PSC (PSC-PSOE)

LA FIRA DE BOURG-MADAME

El día 18 del passat mes d'octubre, es va celebrar com es costum cada any per aquestes dates, la tradicional fira de Bourg-Madame.

Bourg-Madame és una vila petita, però no obstant, la seva fira ha estat sempre un focus d'atracció pels cerdans de les dues bandes de la frontera, i una ampla mostra de tot el que es pot trobar en una fira: carmeles, robes, eines de treball de la terra, i pel bricolage, cotxes, maquinària agrícola, productes alimentaris i naturistes, calçats, discos, televisors, ràdios, quadres, jerses, anoracs i el que pot fer més passader l'hivern que s'apropa. No va faltar tampoc l'acostumada exposició de mobles a la "Place de la Mairie" ni els "caballitos, autochoques" i altres atraccions que l'hi donen a aquesta fira el seu caràcter exòtic i abigarrat. La afluència de gent ha sigut molt gran com ja es tradicional.

Que segueixi. Fins un altre any.

M.I.

L'ASSOCIACIÓ DEL PATRIARCA OBRE UNA CASA A GREIXA

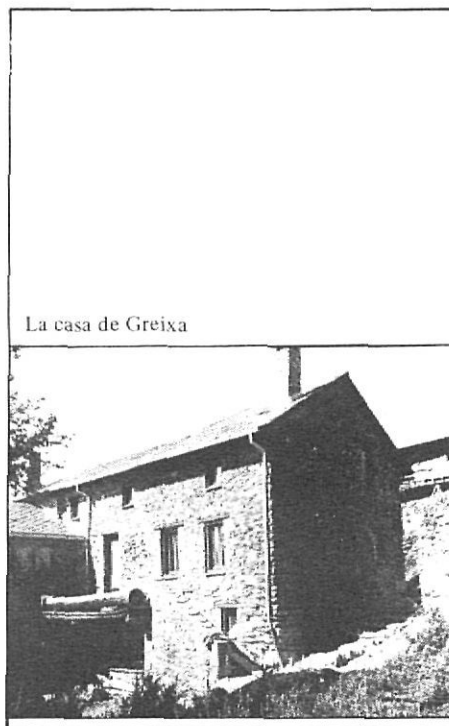
A greixa, fa uns dies han arribat un grup de joves extoxicòmans que, mentre van trobant l'alegria de viure altra volta, acullen a altres joves en la seva comunitat per tal d'ajudar-los a recuperar-se de la toxicomania que pateixen.

Són membres de l'Associació del Patriarca, fundada a França fa uns deu anys per Lucien Engelmager, home ple de fe en els joves toxicòmans, qui considera que cal donar-los un mitjà per a vèncer la seva esclavitud. Aquest mitjà és el treball en grup i sobre tot la possibilitat de comunicació amb altra gent. A Espanya aquesta Associació ja fa dos anys que funciona i té diversos centres establerts a on s'ha aconseguit un 80 per cent de recuperació.

Tota l'activitat del grup es centra a la realització de treballs que d'una forma directa repercuteixen a la pròpia comunitat. Es així com els joves troben una forma d'integració primer dins del grup i més tard en la societat, al mateix temps, que descobreixen les seves possibilitats com a persones fora de l'esclavitud de la droga.

L'única condició que posen a un drogadicte per entrar a la Associació és el deixar qualsevol tipus de droga, (no veuen vi, si bé alguns fumen com carreters) i l'integrar-se al treball comunitari.

Cada dia es lleven a les set del matí i comencen a treballar en les feines decidides en la reunió del dia anterior. Aquesta reunió és per ells una de les activitats més importants, ja que és en ella on s'organitza la vida diària i on es parla obertament de tots els problemes o qüestions que poden haver surgit durant la jornada.

La casa de Greixa

Aquí a Greixa, com que la casa que ocupen està en bon estat, de moment només hi han fet una escala d'accés i ara han représ la construcció d'un garatge. Però a altres llocs, la primera tasca que enfilen és la reconstrucció de la pròpia vivenda. Sovint ocupen cases en molt mal estat i és sorprenent com arriben a transformarles!

Una tasca molt interessant i prou necessària perquè l'administració hi col·laborés, encara que només fos econòmicament, com passa a França i Bèlgica, i no només se la mirés com quelcom bo i que ja farà els tràmits adients per incloure l'ajuda dins dels pressupostos de no se sap quin organisme.

Des de que va començar a Espanya ja hi ha uns 160 espanyols que poden considerar-se curats. Si tenim en compte que el temps de recuperació és inferior als sis o set mesos i que l'única ajuda econòmica els arriba d'organismes particulars o de les Associacions de França i Bèlgica, el resultat només es pot comprendre com a fruit d'un esforç i una constància admirables.

Si algú està interessat per aquesta iniciativa només cal que escrigui a:

L'Associació del Patriarca
Greixa, Ger (Girona)

O es posi en contacte pel telèfon:

880458 (centraleta)
i demani pel núm. 24

KIM GIRALT

ES CURIOSO

Si, es curioso el caso que hace la gente de las señales de tráfico que hay instaladas en todo Puicerdá.

Un ejemplo claro es en la Plaza del Sol y en la misma plaza Cabrinetti. El Ayuntamiento se ha encargado de poner unas cuantas señales en las cuales se lee lo siguiente: Zona de estacionamiento limitado. Disco de control obligatorio.

Pues bien todavía por muchas veces que he pasado y fijándome en los coches, en su interior no he visto ni un disco de control por ningún lado, ni uno que ya es decir.

Lo mismo ocurre con el resto de las señales o los bordillos de las aceras pintados de rojo y blanco.

Por ejemplo pude observar un día que en el paseo 10 de Abril un coche estacionaba delante de la señal de "Prohibido

aparcar", cuando detras de él habia sitio para estacionar un "trailer" y no estaba prohibido y esto sucede a cada momento en Puicerdá. Y es que deberiamos colaborar todos en la tarea de hacer una villa en la cual se pudiese circular con tranquilidad y no hacer caso omiso de las señales,

otro caso es el de la señal de prohibido estacionar que hay en el hospital y otras muchas. Procuremos hacer un Puicerdá mas transitable por el bien de todos y de los bolsillos porque las multas no van baratas, no.

F. Orriols

Un autobus escolar para los niños de la colonia Simón y Puente de Sant Martí ¡POR FAVOR!

Hemos creído que estos barrios también son dignos de la atención como otros cualesquiera de esta Villa o inmediaciones, por eso hemos creído conveniente poner sobre la mesa de la redacción de RUFACA este tema.

¿Porqué los niños que viven en las afueras de Puigcerdá, no tienen derecho a transporte escolar? Esta es una pregunta que ha rodado mucho a través de los tiempos. Ya en las elecciones municipales de 1969 salió un candidato que prometía un autocar para llevar a los niños de el Puente de San Martín y Colonia Simón al colegio, han pasado los años y todavía los niños siguen subiendo al colegio a pie ya que resulta que si los niños quieren subir por la mañana al colegio sus padres tienen que pagar una mensualidad de mil pesetas, quizás alguien se ponga colorado al leer estas líneas si compra RUFACA.

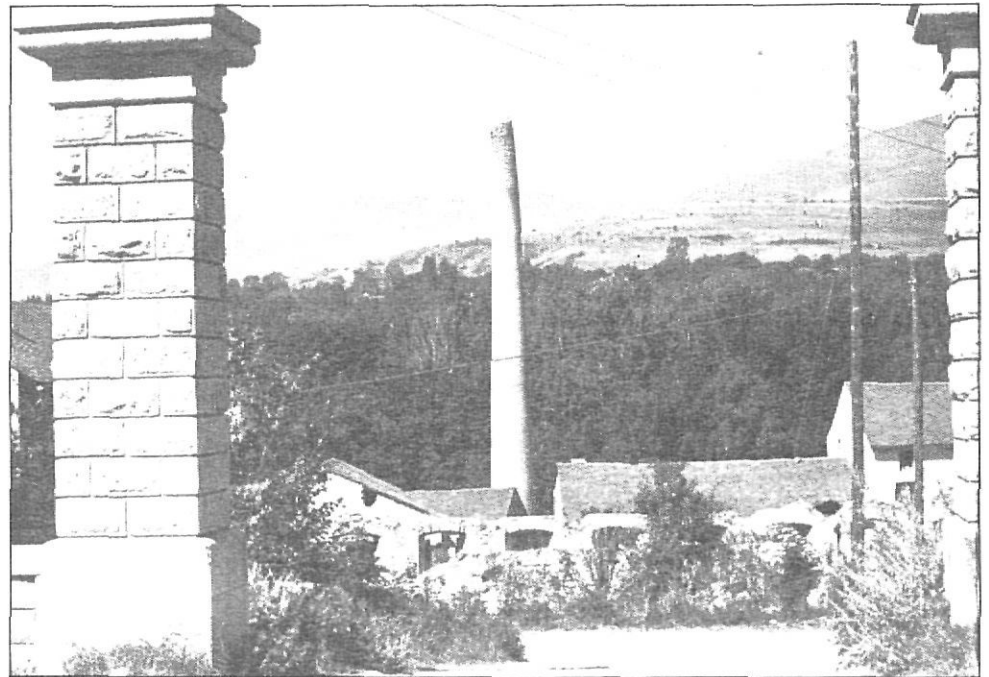
El caso es que un autocar pasa diariamente por El Puente de San Martín a recoger a los niños de Saneja y Guils pero al pasar por el puente de San Martín no para; o mejor dicho si para, para que suban los niños de allí que paga cada uno mil pesetas al mes mientras los otros suben por un mal camino helados de frío, esos son los que no tienen mil pesetas para poder dis-

frutar del transporte y los mas vergonzoso es que el autocar VA VACIO.

Un día fuimos a entrevistarlos y recoger unas cuantas firmas de los vecinos de la Colonia Simón, sólo para comprobar si apoyaban nuestra iniciativa y pudimos comprobar que estaban realmente indignados que era una injusticia y lo es al menos para nosotros, que los niños que pertenecen a Guils y que viven un poco más lejos que ellos tienen derecho al autocar y ellos que viven

más lejos ya que tienen que desplazarse al Puente de San Martín y luego a Puigcerdá no lo tengan. Esté en las manos de quien esté, le pedimos que razonen para que de una vez por todas puedan ir en autobús los niños de la Colonia Simón y alrededores; pero, eso si, ¡GRATUITAMENTE POR FAVOR!!!

Francesc Orriols
Jordi Sabartés
Ferran González
(RUFACA)

Mel Pura de Cerdanya

Apicultor JESUS GIL
Avda. Pons i Guasch (Torre Lovedos)
PUIGCERDA

JOIERIA
RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

LA FIRA DE BELLVER

El Sr. Agustí Gosa amb l'euga mereixedora del Trofeu Especial

Fira-Concurs

Cartells anunciant la Fira de Bellver, escampats arreu de Cerdanya, fan que ens enterem del Concurs i Fira de bestiar, del concurs de tractoristes, de la rifa de dues braves, del sarao i de les sardanes. Veiem, també pels cartells, que ho organitza i patrocina la Cambra Agrària Local, l'Ajuntament, el Planter d'Extensió Agrària i la Unió de Botiguers. Volem però, que RUFACA hi col·labori, oferint les seves pàgines.

Anem a Bellver. El firal ple de gom a gom: bestiar de tota mena, gent, maquinària. Un ambient molt agradable. De fira, que és el que cal, ramaders i firaires fan tractes. Els organitzadors estan tan enfeïnats que ni diumenge ni dilluns hi ha manera d'arreglar-los. Quedarem un dia per a una hora. Seguim la pista d'un dels organitzadors i el trobem en una estança tot atabalat fent més dorsals per a vaques, eugues, etc. Es un seguit d'arribar remaders amb el seu bestiar. Aquest xicot, en Josep M., que tot entusiasmat no para de dibuixar números, ens diu que semblant participació no s'havia vist mai. Varen escriure els ramaders arreu de Cerdanya i qui més qui menys hi ha portat bestiar. Tot i així ha vingut més gent que la que s'esperava. Estant molt contents.

El dia senyalat ens trobem amb tres dels organitzadors. Per l'Ajuntament (de la Comissió de Festes, Cultura i Ensenyament) els Srs. Joan Pous i Josep M. Pons Visa, i per Planter d'Extensió Agrària el Sr. Pere Rosell.

Primer ens donen els noms dels organitzadors i patrocinadors:

— de l'Ajuntament:

Josep M. Pons i Visa, Joan Pous, Josep Chinchilla.

— de la Cambra Agrària:

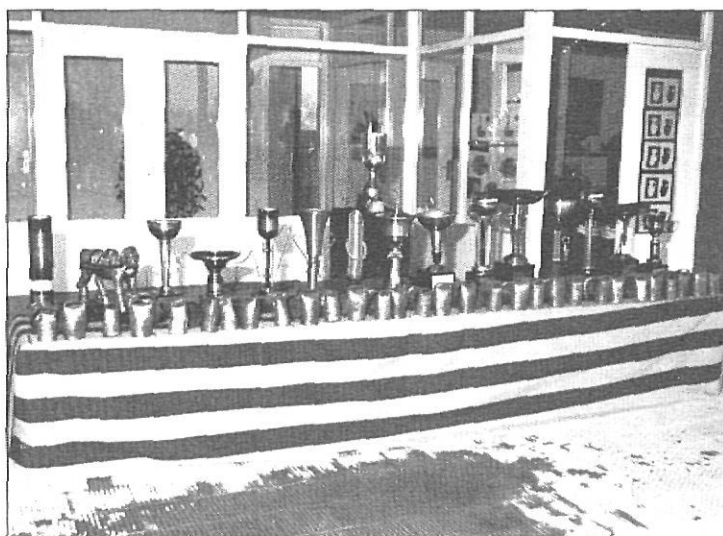
Jaume Bertran, Amadeu Serraclara, Josep Comas.

— del Planter d'Extensió Agrària:

Pere Rosell, Llorenç Bonet, i en Rafel de Puigcerdà que també hi ha treballat.

— I la Unió de Botiguers.

Segons ens expliquen, a Bellver, la que originàriament era anomenada "La fira dels bedells" amb compra i venda de ramats de bestiar bovir, i amb poca participació de l'equí, ha esdevingut el llarg dels anys una fira-concurs. De totes maneres l'animal de peu forçat, (vaquesm, bedells, etc.) té encara la majoria, no treient però la importància de l'animal de peu rodó (cavalls, eugues, etc.). I el

Els Trofeigs esperen ser repartits

que no falla mai en les fires de bestiar, és aquella secció que anys enrera, començà amb un quants tractors i que avui té tot tipus de maquinària agrícola i fins i tot cotxes. I això de parlar de maquinària pel camp ens porta al concurs de tractoristes. N'hi participaren vint-i-dos. Ens diuen els organitzadors que, tot i que en el programa estava anunciat fer el concurs de modalitat "llaurada", varen decidir canviar-ho, car ja s'havia fet l'any passat. Enguany ha sigut d'habilitat. Calia fer tres proves: ROLEO, PINTA i MARXA ENRERA AMB REMOLC. Aquells qui, amb menys temps i sense fer caure res dels obstacles, passessin les tres proves serien els guanyadors. Els cinc primers foren:

- Primer: Pepe Ricart. Trofeig Cambra Agrària Provincial.
- Segon: Albert Vianya. Trofeig Càmbra Agrària Provincial.
- Tercer: Sebastià Aymerich. Trofeig Tallers Carrillo de La Seu d'Urgell.
- Quart: Marc Gosa. Trofeig Tallers Vila.
- Cinquè: Joan Baguaria. Trofeig Angel Flotas.

Segueixen explicant coses entusiasmats; que la fira ha estat un èxit, que s'ha comprat i venut molt i potser no s'havia venut mai tant. Cal potenciar les fires, diuen, doncs la competència encareix el bestiar i sempre representa un interès pel ramader. A títol informatiu ens diuen també que una entitat bancària donava una prima de X pessetes per a cada transacció de cap de bestiar feta

Els participants al concurs de tractoristes

al firal. Sempre deu ser un estímul, oi?.

No voldriem deixar-nos res del que ens expliquen. Estan realment contents de la feina feta, doncs ha valgut la pena. Ha sigut una fira ben aconseguida —diuen—: uns quatre-cents caps de bestiar i unes dues-mil persones.

També fou encertada la rifa de les dues braves de reconegut pedigrí. L'una va tocar a una persona de Montellà, i l'altra cap a Lleida. Cada un d'ells estava contentíssim, doncs a més a més de treure una vaca ara, ben aviat tindrà un vedell.

Un jurat format per 10 veterinaris, de la Cerdanya i l'Alt Urgell, i 2 representants de la Delegació d'Agricultura ra de Lleida, fou qui donà la puntuació al bestiar.

Per la llista de guanyadors es pot veure quines entitats hi col.laboraren en trofeigs pel que fa al primer premi.

Tots els segons premis varen tenir una esquella grossa de "La Caixa".

Tots els tercers premis obtingueren dues esquelles petites de "La Caixa Rural Provincial de Lleida".

Premi de participació per a tothom de "La Caixa de Catalunya".

Com a premi Extraordinari hi hagué, pel cap de bestiar més puntuat, un trofeig especial ofert per la Generalitat i lliurat pel senyor Torrentó, en representació de la Conselleria. El trofeig fou per a una eugua propietat del senyor Agustí Gosa.

Els guanyadors foren els següents:

NOM	CLASSES BESTIAR	TROFEIG
1er Albert Font	VEDELLES més de 6 mesos fins al part FRISONES	Planter d'Extensió Agrària
2on Agustí Gosa	VEDELLES més de 6 mesos fins al part FRISONES	
3er J. Pérez Yuste	VEDELLES més de 6 mesos fins al part FRISONES	

1er Ramon Subirana	VEDELLES més de 6 mesos fins al part PARDO-ALPINES	Gatzara
2on Josep Capdevila	VEDELLES més de 6 mesos fins al part PARDO-ALPINES	
3er Francesc Ricard	VEDELLES més de 6 mesos fins al part PARDO-ALPINES	
1er J. Pérez Yuste	VEDELLES MENYS de 6 mesos FRISONES	Servei d'Extensió Agrària
2on Jordi Aymerich	VEDELLES menys de 6 mesos FRISONES	
3er. Bartomeu Meya	VEDELLES menys de 6 mesos FRISONES	
1er. Isidre Pons	VEDELLES de menys de 6 mesos PARDO-ALPINES	Andreu Falomí
2on Josep Carol	VEDELLES de menys de 6 mesos PARDO-ALPINES	
3er Agustí Gosa	VEDELLES de menys de 6 mesos PARDO-ALPINES	
1er Antoni González	TORO-FRISO	Gestoria Navarro
2on Francesc Bombardó	TORO-FRISO	
3er Fran. Vidal Arderiu	TORO-FRISO	
1er Llorenç Escarré	TORO-CHEROLES	Ajuntament de Bellver
2on Amadeu Serraclara	TORO-CHEROLES	
3er Miquel Sirvent	TORO-CHEROLES	
1er Salvador Casanovas	TORO PARDO-ALPI	Cambra Agrària Bellver
2on Francesc Ricart	TORO PARDO-ALPI	
3er Josep Casanovas	TORO PARDO-ALPI	
1er Francesc Pascual	VAQUES AMB VEDELL	Ford
2on Agustí Gosa	VAQUES AMB VEDELL	
3er R. Subirana	VAQUES AMB VEDELL	
1er Josep Llaudó	CAVALL	Pinsos Sanky
2on Domènec Bertran	CAVALL	
3er Antoni Pich	CAVALL	
1er Agustí Gosa	EUGUA	Assegurances Colom
2on Antoni Pich	EUGUA	
3er Domènech Bertran	EUGUA	
1er Josep Capdevila	EUGUA AMB POLTRA	Unió de Botiguers
2on Antoni Pich	EUGUA AMB POLTRA	
3er Domenec Bertran	EUGUA AMB POLTRA	
1er Joan Bertran	TORO FRISO SELECTE	Mutua General de Seguros
2on Josep Ros	TORO FRISO SELECTE	
3er Pere Marginet	TORO FRISO SELECTE	
1er Isidre Pons	VEDELLA FRISO SELECTE	Cambra Agrària Provincial
2on Isidre Pons	VEDELLA FRISO SELECTE	
1er Frances Aymerich	VACA DE LLET FRISONA	Estañol Seu d'Urgell
2on Joan Aymerich	VACA DE LLET FRISONA	
3er Agustí Gosa	VACA DE LLET FRISONA	
1er Joan Bombardó	VACA DE LLET PARDO-ALPINA	Banc Popular Bellver
2on Francesc Rocart	VACA DE LLET PARDO ALPINA	
3er Josep Vianya	VACA DE LLET PARDO ALPINA	

Més d'una vegada us deuen haver parlat de
l'Agrupació Mútua del Comerç i de la Indústria i de la
seva originalitat.

No és perquè sí.

Recordeu que l'**Agrupació** és una Entitat que **només**
pertany als socis i de la qual **només** els socis es
beneficien.

I que us ofereix unes prestacions econòmiques tan
importants com matisades, en cas de

**Malaltia
Invalidesa
Defunció
Orfenesa
Cirurgia
Cirurgia infantil**

Tothom, homes i dones, des dels 16 anys complerts als
40 per complir, podeu formar part d'aquesta gran tasca
col·lectiva.

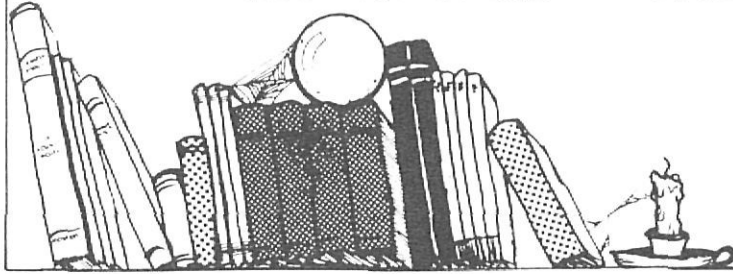
AGRUPACIÓ MÚTUA

DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Informe-vos-en: algun familiar o amic deu ser un dels 215.000
socis o sòcies que constitueixen l'Agrupació Mútua, i us en parlarà.

Si voleu, telefoneu al 318 18 00 ó al 318 40 50 de Barcelona,
o visiteu, l'estatge social a la Granvia 621, de les 8 a les 14 hores.

LA BARONIA DE SALTÈGUEL

XI

El maig de 1536, el Batlle de Saltèguel, a instàncies dels cònsols de la vila, penyorà un escamot de bestiar cavallí dels de Queixans i Les Pareres peixent en el lloc anomenat "LES JASSES" on aquells pretenien tenir-hi empriu.

A primers de Juny de 1555, penyoraren a un tal Pere Codina —foraster— de Sant Bertomeu del Grau (Barcelona) el qual feia uns dies amb les seves nits, que estava amb gran nombre d'eugues en els emprius de Saltèguel, adés a Comabella (dessota de la Coma del Coll de Maïans, un bon tros més avall del camí reial) i adés al Pla de les Forques; era reu, per tant, de la multa de 25 lliures per cada senyal. Tanmateix, aquell home va fer submissió als cònsols implorant perdó. El condemnen a pagar només un ducat, condonant-li la resta, i ell promet no passar més d'una nit en dits emprius, tal com es inveterat costum. — Així mateix, el juny de 1574, perdonaren a un tal Joan Xic d'en Oliveres, de la Vall dels Horts, de San Benet de Bages, a qui havien penyorat per haver passat la nit amb un ramat de bestiar de llana, apletat dessota uns pins al capdamunt de Coma Tabanera; li'n penyoraren dotze caps i li'n degollaren un primal, intimant-li, alhora, la multa de 25 lliures. L'esmentat Xic demanà clemència, al·legant que ell era foraster i no coneixia bé el terme; que el tractessin amb benignitat. El perdonen, però se li queden el cap de bestiar degollat i, a més a més, li feren pagar vint rals pels treballs i despeses dels oficials de la Cúria de Saltèguel.

Un cas semblant, ocorregut el 27 de maig del mateix any 1574, en el mateix indret de Coma Tabanera, entre el rec de dita Coma i el serrat devers l'església de Saltèguel, on varen penyorar al pastor del Casamit-

jana de Bolvir; aquest amo s'excusà dient que aquell xicot era jove i no sabia si podia passar o no per aquell indret: que el tractessin amb misericòrdia i ja pagaria el que fos. Li perdonen la multa, amb tal que pagui dos ducats pels salaris dels curials, quantitat que satisfà l'esmentat amo.

Ara bé, el primer de maig de 1568 foren penyorats en terme de Bertranet de Vilallobent, dos d'en Saura d'Aja, 3 parells i quatre matxos d'en Roset; el Batlle d'aquella Baronia se'ls emmenà un parell de bous de cadascun d'ells; pel rescat dels seus bous, el Bertranet va entregar una tassa de plata. El susdit Batlle s'emparà també de 40 canes de llenya que foren portades a l'hospital.

L'octubre de 1571 tornen penyorar al Bertranet, per haver fet llenya a Saltèguel sense autorització, i a primers de juny de 1582 penyoraren uns dos mil caps de bestiar de llana de dalt dit Sr. Roset, que peixien a la Devesa prop de l'església de Saltèguel; li'n degollaren una ovella, tal com estava preceptuat.

Per acabar aquest segle, direm que el mes de juny de 1592, a la Devesa de Saltèguel fou penyorat un parell de bous carregat de fusta, propi d'Antoni Camps d'Urtx, el qual com a penyora i rescat va entregar un pedrenyal amb els seus guarniments, comproment-se a pagar el que fos.

Durant el segle XVII és quan sovintegen, més que mai, els penyora-ments, especialment contra els de Queixans, Palau, Aja i Vilallobent. D'entrada, l'any 1623, un tal Montserrat Borrell de Queixans, feu "vàlida resistència" al verguer qui anà a penyorar-lo per unes vaques que peixien a Saltèguel; després, havent-

se humiliat i demanat perdó, fou absolt de la multa, però hagué de pagar quatre capons, un per cada cònsol. L'any 1641 fou també perdonada la multa a un d'Aja i Vilallobent, que havien tret de Saltèguel carrascos de fusta; se'ls manà, però, que portessin bigues pel Pou de la Neu (o del gel).

L'any 1645, peyoraren a dos fills d'en Aliot de Ventajola que amb dos parells de bous treien bigues de Saltèguel; a dos mossos d'en Capdevila d'Aja i al fill de la viuda Grata-va de Vilallobent que amb dos parells de bous cadascun d'ells portaven llates; al moliner de l'Angles, qui amb dos parells de bous portava bigues i carregava llenya a una eugua de bast. Se'ls apoderà del bestiar i del fustam. Guillem Anglada de les Pareres, pagà 40 rals i li fou condonada la multa, per haver tret bigues dels bosc de Saltèguel, sense autorització; quantitat (de 40 rals) que pagà també el Sr. Jaume Muntaner, amo de l'heretat de Ventajola, pel penyora-ment fet al ser arrendatari Aliot. Amés a més, absolen a Salvador Ribot, pastor d'Ur, qui en una baralla en terme de Saltèguel havia ferit, amb uns cops de daga, a Antoni Vallés d'Osseja.

L'abril de 1648, pel preu de 40 rals i amb la condició de vendre-la als habitants de Puigcerdà, els cònsols donen permís a Joan Barnola, per fer 200 canes de llenya al bosc de Pavorde i per fer-les baixar pels rius de Saltèguel. D'altra banda penyoraren a un mosso de la Torre del Roset, que feia pasturar un ramat de moltons a Coma Tabanera.

El juny del mateix any (1648), penyoraren a un de Bolquera, per fer pasturar un ramat de bestiar de llana al Pla Baladós, dessota del camí reial que va fins el Coll de la Basa, fora del camí ramader. També al Patau d'Aja, al Mir i a l'arrendatari d'en Garcia que amb dos parells de bous cadascun d'ells carretejaven llenya feta a Saltèguel.

Per la seva banda, Francesc Maranges, alias el Frare d'Aja, pagà 30 rals en pena d'haver faltat al respecte al cònsols que el penyoraren en terme de Saltèguel. D'altra banda, foren subhastades a l'encant públic cinc picasses penyorades per infraccions fetes a Saltèguel: (una, d'Antoni Pont de Palau, venuda per qua-

tre rals, altra del Pelut d'Aja, per sis rals, altra, d'en Capdevila d'Aja, per cinc rals i mig, altra de l'arrendatari del Sr. Pi d'Aja, per cinc rals, i l'al-

tra de Joan Agustí del Vilar, per cinc rals; se les va quedar totes, Francesc Pujol, paraire de Puigcerdà.

(continuarà)
SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomata

UNIÓ DE RADIOAFICIONATS ESPANYOLS

Radio Club de la Cerdanya

Desde el passat 1er. d'octubre el Ràdio Club de la Cerdanya ha començat a preparar amb classes d'electricitat, electrònica i ràdio a 10 nous alumnes interessats en aquesta afició a la ràdio, per poderse presentar a l'exàmen que tindrà lloc el mes de febrer vinent a Girona i po-

der aconseguir l'indicatiu oficial de radioaficionat. Com sempre les classes les dona "el maestro", el nostre col·lega i gran entés EA3 AK l'amic Rafael.

També i a l'igual que d'altres associacions hem arregat i possat a punt el local del 2on. pis de l'edifici de l'antic quartel a on tots els dimarts i divendres de 7,30 a 10 de la nit estem a disposició de tothom.

El passat mes de setembre alguns col·legues més veterans han pres part en diferents concursos, com el del president de la Generalitat, Festes de la Mercè, etc., entre ells destaquem els col·legues EA3BFJ i EA3BUA en Jordi i en Lluís calssificats en els llocs 38 i 39 en el concurs del dia nacional de la FM en VHF, el EA3BFJ obtingué

2.671 punts i en EA3BUA 2.624 punts, des d'aquest apartat de Rufaca els felicitem i animem els altres indicatius, especialment els EB's a que hi prenguin part.

El dia 6 de setembre una representació del Ràdio Club Cerdanya, composta per 11 per 11 persones, es varen reunir junt amb d'altres radioaficionats de les comarques de Girona i Barcelona en el bonic lloc del Santuari de la Mare de Déu del Mont, a prop de Figueres, lloc a on hi ha instal·lat un repetidor, el R-1, que ens permet estar amb contacte totes les comarques de Girona i algunes de Barcelona, la diada s'acabà amb un dinar de camp, cantada d'havaneres i el concurs d'estirar la corda.

R.C.C.

HIT-PARADE

DISCO CANTANTE

1 Palabrerias	TOM TOM'S CLUB
2 Agafat fort	ELO
3 A quien corresponda...	JOAN MANUEL SERRAT
4 Teakin' on the roun	RHOL
5 On the road again	BARRABAS
6 Hands Up	OTAWAN
7 Caribe & Disco Show	LOBO
8 Giocca Jouer	CLAUDIO CHCHETO
9 Pero... que idea	PINO D'ANGIO
10 Stars on 45 (II)	STARS ON 45

Recomanem BACK TO 60'S

Per poder fer una llista d'èxits de cara als lectors demanem a tots que escrigueu a RUFACA per tal de posar una llista de cara a la Cerdanya. Entre totes les cartes que ens arribin sortejarem un disc cada mes, ENDEVANT!! (podeu votar per la cançó que més us agradi de les que hi ha actualment)

MARINO RODRIGUEZ

HI-FI 2000

Hem de començar dient que, per a que una cadena de Só sigui HIFI no cal que sigui estéreo ni tampoc mono, l'únic que conte és que compleixi una sèrie de normes ja marcades per els propis comerciants. Aclarit aquest petit punt passen ja a explicar la funció que té l'amplificador a la cadena de só. Bé, l'aparell amplificador és totalment imprescindible ja que és com el cor de tota la cadena, és l'òrgan encarregat d'elevar la potència de les senyals que reb de la platina giradiscos, de la platina del casset del sintonitzador fins el nivell adequat que requereixen els altaveus, des de l'entrada de senyal fins a la sortida del só, la senyal sofreix una sèrie de transformacions a les diferents etapes de l'amplificador.

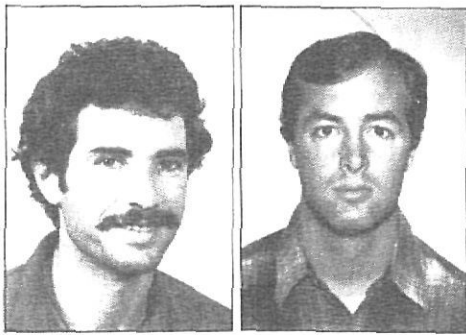
En primer lloc les senyals es seleccionen i es fa que totes tinguin un determinat ni-

vell per poder manejarles més fàcilment, aquesta labor està encarregada al circuit denominat previ o preamplificador amb aquest mateix circuit hi ha el control de volum i tò (Greus i aguts) i l'equilibri entre els canals (Balance) després passem a la etapa de potència que s'encarrega d'elevar-la per a ser escoltada al volum adequat per els altaveus.

Consells HI FI 2000 Com netejar la platina del casset

Amb una bona neteja del casset, evitarem el desgast de les cintes reproductores i conservarem la qualitat del só així com també conservarem la qualitat de les gravacions efectuades amb dita platina.

Jordi Sabartés
Ferrán González

Jhon Meehan

Paul Hammer

ENTREVISTA AL PRESIDENT DEL CLUB HOQUEI GEL PUIGCERDÀ

El Club Hoquei Gel Puigcerdà, es prepara per afrontar una nova temporada a la lliga nacional de primera divisió, per a poguer-vos donar puntal informació de com es presenta la campanya per l'equip de la "Vila", ens hem posat en contacte amb el seu president Sr. Antoni Carulla, que ens ha contestat amablement a les nostres preguntes:

R.— Com es presenta l'Actual Campanya?
Sr. Carulla.— Més bé que mai, però a la vegada més malament que mai. Més bé que mai, perquè el presupost serà més elevat gràcies a la publicitat, aconseguida amb el TUNEL DEL CADÍ, especialment, que ens serà d'una gran ajuda i també perquè s'ha augmentat la subvenció de la Federació, tot el qual té que acabar per millorar l'equip. I més malament que mai perquè la pista encara no estarà acabada i nosaltres contàvem tenir el Gel a Puigcerdà per poguer entrenar més dies a la setmana, i perquè l'augment que hem mencionat anteriorment per part de la federació està molt condicionat a la creació d'un equip aleví i un equip infantil, i aquesta tasca sense la pista a Puigcerdà es pràcticament impossible, per altra banda la creació d'aquests equips és imprescindible per a poguer tenir una bona cantera amb vistes al futur.

R.— Aquest any s'han fet dues divisions que n'opines?

Sr. Carulla.— En primer lloc ens en alegrem d'estar a la primera, ja que així fa que ens considerin el 5é. equip de l'estat i a més a més perquè això ens obliga a permaneixen-hi constantment i si pot ésser començar a guanyar a equips que els últims anys no hem pogut guanyar mai, però tot això representa grans esforços per a nosaltres.

R.— Quines són les baixes i les altes de l'equip?

Sr. Carulla.— Les baixes són les del Canadenc Patt Falconer, el francès, que ja ens va deixar a mitja temporada passada, Pierre Barriere, Toni Raventós malgrat que és possible que jugui la segona volta amb nosaltres, i les altes són: Pere Alberich, procedent del Club Gel Catalunya, l'exporter internacional del F.C. Barcelona Joan Carles Cebrian i els americans Johan Mehean de l'universitat de Yale y Paul Hammer del Boston College, també esperem la reincorporació de jugadors que

fant el servei militar com Ramón Rovira, Pere Bertran, Sergi Rio i Jordi Sabí.

El gran jugador Georges Semler que ha sigut i és el millor entrenador de tot l'estat espanyol, per estar cobertes les places d'estranger passarà a ésser, pràcticament ja ho era, el secretari tècnic del club, al mateix temps designarà els plans d'entrenament de tots els equips del club.

Amb aquests fitxatxes crec sincerament que l'equip ha de ser superior al de l'any passat.

Els estrangers juntament amb el Josep Tona entrenaran als equips inferiors.

R.— Quines són les fonts d'ingressos del Club?

Sr. Carulla.— La principal font d'ingressos és la subvenció de la federació espanyola després la publicitat que aquest any el TUNEL DEL CADÍ, ens ha comprat tres equips de camisetes per seniors infantils i alevins amb les mitjetes més una quantitat de cèntims que ens permeten pagar als jugadors americans i la Old Oxford que mitjançant el senyor Rovira ens dona la mateixa subvenció que l'any passat, estem amb contacte amb altres cases per si es possible aconseguir més subvencions. L'altra part important són els socis que esperem poguer augmentar considerablement degut a que es fan més partits que altres temporades, és important el fet de que la pista de Puigcerdà serà gairebé acabada.

R.— Quines són les despeses?

Sr. Carulla.— S'han de fer deu desplaçaments d'un promig de mil quilometres per viatge així amb seniors més els tornejos de la copa o la promoció segons sigui la classificació de l'equip. També cal fer tres tornejos de tres dies pels equips infantils. Tenim les compres de material per donar-te una idea l'equip del porter ens costarà 150.000,— ptes. uns guants senzills valen 10.000,— ptes. i així successivament. Total que un jugador equipat val més de 50.000,— ptes. sense els patins i gastarem uns 150 stiks a un preu de

1.200,— Ptes. unitat.

R.— Hem llegit, a alguns diaris, que tu has aconseguit una subvenció a Madrid per a la cuberta de la pista de gel, que ens pots dir?

Sr. Carulla.— Doncs que és veritat! En primer lloc jo com a representant del Club de gel vaig plantejar els problemes de la nostra pista i de l'històric del Club amb el Vicepresident de la FEDI senyor Fraile el qual amb el beneplacit del seu President senyor Alfonso de Borbón va començar a fer gestions al consell superior d'esports, algunes de les quals vaig tenir el plaer d'assistir, i al final es va decidir que sigui la propia FEDI qui demani la subvenció per cubrir la pista pel CLUB HOQUEI GEL PUIGCERDÀ com a membre de la FEDI i aquesta gestió va ésser acceptada per l'Ajuntament i el Poliesportiu que en definitiva és a on aniran a parar aquests cèntims, en benefici de tots. Últimament ha quedat aprovat a l'assemblea general i ja s'està gestionant al consell superior d'esports que tant sols falta que ho signin perquè tot sigui veritat i rebem aquesta subvenció durant l'any 1982.

R.— Quina és l'intervenció del Club de Gel amb la construcció de la pista?

Sr. Carulla.— Nosaltres hem col·laborat totalment sempre que ens ho han demanat. A més a més han participat directament membres de la directiva en la consecució de la primera subvenció i igualment a les negociacions de la contratació del material de Sevilla i per a la construcció de la pista. És anecdòtic dir potser que tots els directius de la Junta del Gel han avançat les 100.000,— ptes. i que la majoria dels que ho hant fet són socis del Club de Gel. Resumint que participen i col·laborem en tot el que podem perquè la pista s'acabi.

R.— Només ens queda desitjar-vos molta sort, i esperar veure aviat un Club Hoquei Gel Puigcerdà triuñfant.

RUFACA

ON ÉS LA COORDINACIÓ?

Caldrà que situem al lector en el que fou punt de partida d'aquest article: el dia 10 de setembre, en un ple extraordinari, el Sr. Julio Pérez de Rozas, és elegit nou batlle de Puigcerdà. En Pérez de Rozas acceptà el càrrec tot i que l'elecció no l'agafà per sorpresa, se'l veia un xic emocionat, agraint les votacions als companys de consistori i a la vegada oferint-se amb tota bona voluntat de servei i treball per el poble. Anava a cloure la sessió que la Sra. Julià es dirigí durament i directe al Sr. Bosom recriminant-li el no haver activat una sèrie de peticions (pintar, reparar, transport, etc., etc.) fetes pel director de l'escola i l'Associació de Pares de Família d'E.G.B. L'escola començava gairebé al cap de quatre dies i no s'havia fet res. En Pérez de Rozas, neguitós dient que no era moment per a discutir allò, (cal dir que en els plens extraordinaris només es poden tocar els punts que han provocat el ple, i sols l'alcalde té facilitat per incloure-hi quelcom). Na Julià, però, insistia recordant la llista del que calia fer, i llavors intervingué el Sr. Sapé dirigint-se a la companya de consistori: M. Teresa, tu també hi ets a la comissió d'ensenyament, oi? Na Julià s'excusà dient que havia estat de vacances. I entre una cosa i l'altra l'alcalde donà per clos l'acte.

Davant la intervenció de la regidora ens preguntem què passa, doncs aquella nit al ple hi eren tots els de la comissió d'ensenyament i cultura. En Canes i en Fullana no digueren res, i en Bosom tampoc va donar cap explicació entenedora. Tot ens fa pensar que la comissió no marxa com caldria.

Al veure que en tot això qui més perjudicat en surt són la mainada, és el que ens fa moure per enterar-nos-en. Aquesta vegada per raons d'espai, ens limitarem només a E.G.B. doncs l'àmbit d'aquesta comissió és molt extens i demana un treball més exhaustiu, tant pel que resta d'ensenyament (Formació Professional i Ceràmica) com pel que fa a cultura. Anem a trobar al director de l'escola d'E.G.B. i a la Junta de Pares de Família. Parlem una bona

estona i de moltes coses. D'aquesta xerrada en farem dues parts: una, el que ells, director i junta, ens expliquen i demanen que publiquem, l'altra les nostres conclusions.

En primer lloc voldriem dir que no hem anat a parlar amb el director i la junta per treuren només queixes i retrets, —tampoc ho ha fet cap d'ells—. Senzillament hem volgut que ens expliquessin que era tot allò del transport escolar, arreglar el pati, pintar classes, etc., etc.

La llista presentada pel director d'E.G.B. a l'ajuntament en el mes de juny és la següent:

— Per l'edifici de la rambla Josep M. Martí:

VIDRES: substituir els trencats per vidres irrompibles. (Dels que varen sobrar del darrer curs).

PERSIANES: cal revisar-les, i algunes canviar-les, car després de tantes reparacions estan ben atrotinades.

CANALS: la soladissa (en castellà alero) del llosat es va fent malbé perquè no hi han canals. La pluja i la neu ho van deteriorant i a part d'ésser una llàstima per l'edifici, que cal tenir-ho en compte, és un perill per els alumnes, doncs a vegades cauent troços de ciment al pati.

PORTER: una persona que es pogués cuidar de les petites averies que van sortint durant el curs evitaria que al final fossin coses més grosses i que porten problemes.

L'escola estaria sempre atesa i a la llarga seria un estalvi per l'ajuntament.

PINTURA: seria convenient pintar l'edifici per dintre. Cal dir que fa uns deu anys que no es pinta.

CONJUNT D'AIXETES: caldria repassar-lo abans de començar el curs. — per l'edifici de les Escoles Pies:

PAVIMENTACIÓ DEL PATI: per el proper curs 81/82 seria convenient que es pavimentés el pati, el més proper a l'edifici, i que a la vegada n'és l'accés. Això seria una gran millora pel que fa als patis, però també per l'edifici, car quan fa mal temps (pluja, neu), la pols que passa a ser fang dintre del col·legi és excessiu.

PATI COBERT: és d'una importàn-

cia vital, tenir en compte les condicions climatològiques de Puigcerdà. La mainada té que jugar i expandir-se, disposar d'un lloc d'esbarjo. Un pati cobert seria la solució, oferir a més a més una gran quantitat de possibilitats en quant a la seva utilització.

PINTURA: caldria pintar les tres classes de 7è, d'EGB, passadissos i escales de dalt a baix. Caldria també repintar pissarres, que estan en molt mal estat, de vuit classes.

MANTENIMENT PATIS: la neteja dels patis, és un altre problema, quan no ho seria, si es fes la neteja amb regularitat. L'ajuntament hauria de destinar un o dos operaris de la brigada uns dies al mes per a fer la feina abans citada.

D'aquesta llista acabat del tot hi ha:

VIDRES, PERSIANES i MANTENIMENT PATIS.

A mig fer:

EL CONJUNT D'AIXETES i la PINTURA d'ambdós edificis, doncs tot i que l'ajuntament hi va posar a la brigada i d'altre gent, tot un cap de setmana, treballant-hi hores i hores no ho varen poguer fer tot, car ja començaven les classes.

De la resta encara no en saben res

El que, tant al director com a la junta, els sap greu és que hi hagi tant despiste. Hi han coses, com les de la llista, que depenen exclusivament de l'Ajuntament, d'altres que són de competència directa del ministeri, però ni han d'altres, com el transport escolar que si bé dependent del ministeri demana la intervenció de l'Ajuntament. Ho aclarirem: el transport escolar pertany al ministeri i amb unes normes per a tothom igual. Però sovint en alguns llocs, i en aquest cas Cerdanya, tenen una problemàtica concreta. Breu: a Puigcerdà han de venir alumnes de Bolvir, Ger, Saneja, Guils, Llivia... Fins aquí cap problema. El que es té que solucionar és el següent: Segons les normes (o el que sigui) del ministeri els alumnes del Pont de Sant Martí, la Colònia Simon, de la Baronia i del barri de la Duana, no poden agafar l'autocar per anar a l'escola, perquè no estan

a més de 3 quilòmetres del centre escolar del municipi. Per sort, en aquest cas, Aja i Vilallobent estan més lluny.

Quan va venir a Cerdanya el conseller d'ensenyament Sr. Guitart li varen exposar el cas. El conseller va poguer veure que si bé sobre paper la distància no tindria cap importància, sobre el terreny les condicions climatològiques de la comarca, en fan d'aquest un cas especial.

Al director i a la Junta els semblava que enguany ja tindrien solucionat el problema del transport. Doncs bé, encara no. Els de l'ajuntament diuen que està demanat i quí no en saben res. Es truca a Girona, a la Delegació, i tampoc en saben res. Per si fos qüestió de papers extraviats, ells diuen que tenen temps de demanar-ho fins a l'agost. Van a veure a l'alcalde, ningú li ha parlat de res i no sap com ho tenen *els de la comissió*. (un de vacances, l'altre fora, etc., etc.) Total que no en treuen l'entrellat. Amb prou gràcia, ens diuen que d'aquí a Girona sempre s'han perdut papers! Però que si enguany s'ha perdut el transport escolar és gràcies a la ineficàcia de l'ajuntament. I parlant del transport, afegeixen que l'any passat varen demanar col.laboració, per carta a cada ajuntament interessat, per a

poguer-hi posar un acompanyant a l'autocar. Segons diuen l'ajuntament de Puigcerdà, ho va aprovar en un ple, de moment, però, no hi ha acompanyant.

Seguim parlant de moltes coses. Unes, sense ser secret, les guardem per una altra ocasió, i unes quantes, també, per a no ser exhaustius, però aquelles imprescindibles cal que les diem. Paciència lector!

El pati cobert. Si senyors, ja ha sortit. Oi que alguns ho esperaveu? En un país i nou com aquest, de fred i neu, l'escola necessita un pati cobert. Això tothom ho veu molt clar. Però a l'ajuntament diuen que no hi ha diners. De totes maneres director i junta a l'espera del pati cobert confiant en dues entances (el que abans eren vestuaris al pati dels escolapis) que segons els tècnics sembla possible poder-les arreglar.

Ens diuen que de la comissió d'ensenyament i cultura des del començament a qui han vist més, és a la Sra. Julià. El director ens diu que el primer any va ser la única que es presentava sovint a l'escola per a veure que els feia falta, i amb la junta també es trobaven. El curs passat seguia amb l'escola, però amb menys insistència, doncs es dedicà més al parvulari, que gràcies a ella és avui un fet.

Tot el que estem parlant amb ells és prou important, però un cop exposat allò imprescindible, i com deiem més amunt, no volem fer-ho exhaustiu, acabarem doncs amb els darrers precés per part de la junta: recordar públicament a l'ajuntament, que l'Associació de Pares reitera la seva petició feta al Govern Civil i a l'ajuntament (fa dos anys i també l'any passat) de que hi hagi un control per a les pel.lícules que arriben als cinemes de Puigcerdà. Un altre prec de la junta va dirigit a tots els pares: demanen més col.laboració. Tant els de l'Associació com els altres pares, com a la resta de la junta, doncs si tots i cada un d'ells hi possessin voluntat es podrien fer moltes més coses.

Del que vàrem sentir i veure al ple en qüestió i de la xerrada amb el director i la junta en treguem, encertades o no, les nostres conclusions. Sembla que la comissió d'ensenyament i cultura no treballa massa ni està gens coordinada. El succeït en el ple ens fa pensar que no es veuen massa sovint ni per a coordinar la seva feina ni per endagar tasques concretes. Creiem que la comissió hauria de tenir contactes amb més freqüència amb l'escola i amb els pares de família.

Rufaca

ra-cinema-teatre-art-cultura-cinem

**TALLER MUNICIPAL
DE CERÀMICA
PUIGCERDÀ
GIRONA**

EL NOU CURS AL TALLER MUNICIPAL DE CERÀMICA

El Taller Municipal de Ceràmica de Puigcerdà inaugura el curs 81/82 ampliant el programa i el temari, queda de la manera següent:

MODELAT, PRÀCTIQUES DE TORN, ESGRAFIAT DECORACIÓ DE PECES, TIPUS D'ARGILA, FORN, INICIACIÓ A L'ALTA TEMPERATURA, TEXTURES, VOLUM, ESPAI, FORMA, ATMOSFERA OXIDANT I REDUCTORA.

Els horaris seran aquest curs de: nens: de 7 a 13 anys, de 6 a 7 de la tarda. Adults, de 7 a 10 de la tarda, de dilluns a divendres. Sense modificació de tarifes.

Com a exercici del primer trimestre es farà una peça "homenatge" a Picasso, les peces es podran veure a l'exposició permanent que seguirà oberta durant el curs.

NOU ESCLAT SOCIAL: ELS INFANTS, DÈCADA DELS 80

L'INFÀNCIA AVUI

Ha començat a brollar, almenys a la nostra cultura occidental i, especialment a Europa, un reguitzell de fenòmens i símptomes convergents que assenyalen l'existència de nous problemes i tensions en les relacions dels infants amb els adults, tot descobrint-se ensem com un enderrement en el tracte dels grans amb els infants. I quan parlem d'infants, ens referim als nens i nenes d'edats compreses entre els 4 i els 11 anys. Certament, en la dècada dels 80, estan convergint una sèrie de factors i circumstàncies que provocaran l'esclat de la temàtica urgent del paper social de la infància. En aquest segle, la història dels homes ha fet una inflexió en aquest camp social. Abans es tractava de donar al nen tota la ciència i l'experiència acumulada pels avantpassats per tal que la vida seguís igual. En canvi avui, els descobriments tècnics, antropològics, científics, han avançat tant que és imprevisible capir com serà el món del demà (la cibernetica, l'automació, la ingenieria biològica, etc.).

Aquestes novetats no solament ens fan mirar amb respecte els nens que seran els autors d'aquest món tan diferent al nostre, sinó que fins i tot han posat en crisi els nostres dogmatismes en tantes esferes de la vida per la qual cosa tampoc no ens atrevim a imposar-los a les noves generacions (crisis filosòfiques, sociològiques, econòmiques, esquemes psicològics, etc.).

El Maig del 68 francès, representa una fita en el procés d'avenc dels joves vers l'assoliment del seu dret a ser escoltats i a esdevenir subjectes actius en la marxa de la societat. Si quasi a tot arreu ja se'ls havia donat la majoria d'edat als 18 anys, llavors volien sensiblement exercir-la amb totes les seves conseqüències. Després d'això, és inevitable que moltes persones conscients ajudaran a que, fins i tot els nens, puguin ser agents del món que desitjen per al futur, indubtablement molt diferent al nostre. Se'ls haurà de respectar, i afavorir la seva imaginació i creativitat.

Fins el s. XVIII, els nens, barrejats amb els adults, no formaven una verdadera entitat com a tals. Després, se'ls va concedir de ser un estament, amb la qual cosa, no solament se'ls marginava sinó que, a la vegada, se'ls impartia totes les estructures pensades per la societat. Es compren que aquest camí hagi produït tants conats de rebeldies, generació rera generació.

En la dècada dels 80, per la mateixa crisi de la societat, els drets dels infants esclataran punyents. Ha preparat aquest esclat l'Any Internacional del Nen, promogut per la UNESCO durant el 79. Un altre factor és que la tensió que han produït els estudis psicològics, tot fixant en els anys de la infantesa la gènesi de tot el devenir de la conducta dels homes amb les seves desviacions, inclús patològiques, fa que, necessàriament, es posi en primer lloc la importància primordial d'aquesta edat.

La filosofia personalista, l'aprofundiment de les ciències antropològiques, les psicologies humanistes, van descobrint la importància de les relacions interpersonalment de tendresa, des del naixement fins la mort, i encara més, en el naixement i en la mateixa mort. Els pedagogs clamen per l'alliberament del nen d'una educació patològica degut a ideologies dualistes, esquizofrèniques i alienants. Afegim-hi les crítiques radicals a l'escola, tant a Amèrica com a Europa. Fins i tot als països comunistes.

No deixa de ser curiós que, etimològicament, la paraula "infant", significa "el que no parla". Doncs bé, els estudis del psicòleg anglès David Lewis, han demostrat que els nens, quan encara no saben confegir les primeres paraules, ja tenen tot un complex codi de gestualització que els permet de comunicar-se entre ells, tot i que sovint els adults restem al marge d'aquest llenguatge, perquè l'hem oblidat. Els nens, doncs, si que parlen, a la seva manera, i saben expressar el que volen, el que desitjen i el que somnien. I volen ser escoltats. A Noruega, el Parlament està estudiant la possibilitat que hi hagi un "ombudsman" que sigui el portaveu, precisament dels nens i el defensor dels seus desitjos. Al nostre país, ara ja es parla d'un "defensor de menors" que serà quelcom equivalent.

Parlar i escoltar. Heus aquí dues dimensions prou importants de la vida; tal vegada els adults estem endarrerits en el fet de prendre una postura prou oberta especialment per a escoltar-los. Perquè orientar, aconsellar, i dirigir, ja ho fem prou. Aquest endarreriment en prendre una postura que sigui vàlida davant dels nous plantejaments dels infants i la seva vida, cal tenir-lo en compte, i reconèixer que els nens mostren avui consciència més evolucionada i una gran originalitat que menen que es produeixi aquest esclat del qual es vol avisar.

Em pregunto que, si avui que la societat lluita per a defensar la vida i els seus drets, existeix aquesta mateixa consciència pel que pertoca a la infància; si aquests drets, per exemple el de viure, han estat reconeguts. No és exageració, no és ciència ficció: és la presència d'un batec cada vegada més intens, com el d'un fetus que va a nèixer.

Però només prendre consciència del problema, no és suficient. La seva bona resolució consistirà en que els adults, a més, enfront d'aquesta entrada nova i tensa, prenguin postura davant d'ella. Cada un, la que cregui més verdadera i responsable, però sempre respectant aquests éssers que, encara que petits en el seu desenvolupament intel·lectual, són "animals-personals" i com a persones, doncs, han de ser tractats des del seu engendrament.

Cal anunciar-ho. Aquest anunci pot resultar incòmode per a molts adults. Tot i desitjar d'haver tractat els menors amb un respecte palès, i tot i haver vetllat pel seu desenvolupament i plenitud, el fet de percebre ara la seva insatisfacció i les seves tensions, pot provocar-nos una primera reacció de rebuig. Hem de superar-la. La societat d'avui no pot pas ser com el déu Saturn que devorava els seus propis fills convertint-los en la seva mateixa carn, sense deixar-los créixer i bastir la seva pròpia vida amb iniciativa i creativitat.

NO SABEM COM SERA AQUEST ESCLAT

Tal vegada no sabem quan es produirà aquest esclat, que evidentment, s'està cobant. Ni com serà el seu infantament que, d'altra banda, no serà instantani sinó tot un procés. Ni tampoc no es sap quin contingut tindrà aquesta irrupció. No s'està en condicions de fer-ne un judici de valors. No creiem pas que tinguem prejudicis sobre aquest fenomen que ens enterboleixin una mirada senzilla i expectant. Només desitjem ajudar a prendre consciència de la proximitat d'aquest fenomen, i, conseqüents amb una postura de defensa de la vida, volem demanar que ningú no l'avorti ni després el maltracti.

Els indis d'Amèrica aprenueren, quan es va instal·lar el ferro-

carril a auscultar-ne els rails dels trens que anaven o venien. Els percebien ja des de moltíssims quilòmetres. I així, fugien o bé s'apresaven a assaltar-lo.

Tot auscultant els rails de la realitat veiem per exemple que coses de tota mena que abans eren provatives dels joves, han assolit ja l'àmbit de la infància: Drogues, suïcidis, delinqüència... No oblidem tampoc les orquestres per a nens amb tot el seu ambient de companyia i intimitat, pel·lícules fetes per nens, que arriben a tenir premis internacionals, emissions de ràdio. Hi ha tot un impacte en els infants del procés d'industrialització i de la vida de la ciutat moderna.

Realment, es fa palesa la necessitat d'un "ombudsman", d'un portantveu dels desitjos, les exigències i la voluntat dels nens.

I què direm del dret a una amistat i a una convivència entre els infants? A una formació que els respecti la seva creativitat i no els

afeixugui de dades innecessàries? Què direm de la favorable evolució de la voluntat de convivència i diàleg dels nens amb els adults, i d'altra banda de la manca de respecte que es té als infants en relació amb el seu entorn a l'hora de decidir canvis de domicili, o de país, o d'ambients molt diversos, sense parar esment en els traumes que això pot comportar en la mainada?

Què direm d'uns nens que reclamarien "divorciar-se" d'uns pares que els maltracten o que els marginen, o que no se'ls estimen?

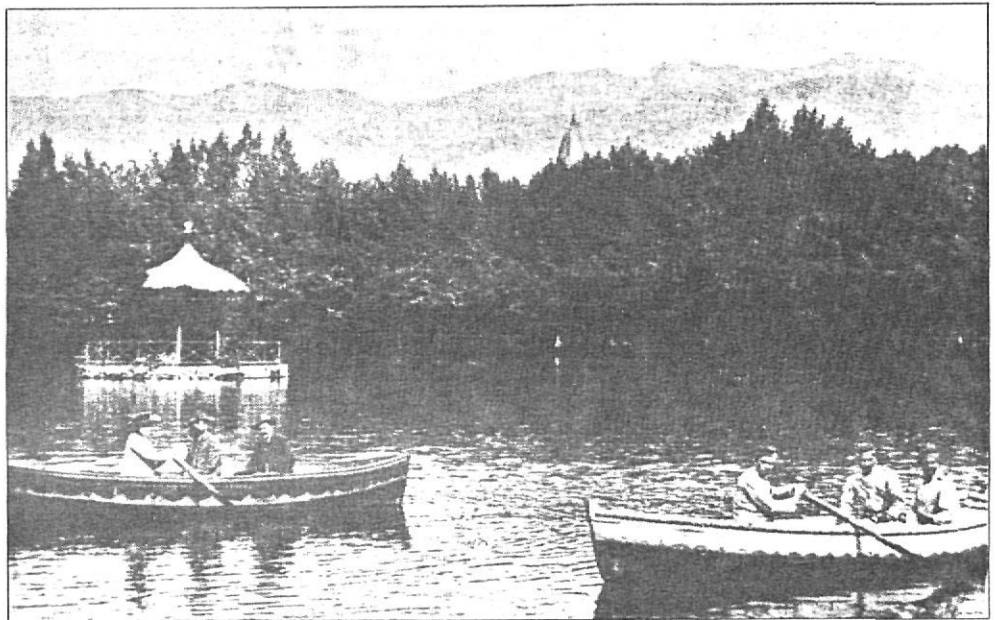
Els grans no hem de fer com aquells indis: ni fugir amb temor o evadir-nos amb indiferència, ni assaltar als nens reprimint-los la seva creativitat, sinó apropar-nos-hi amb respecte, comprensió i afecte, ajudar-los lealment a realitzar-se, cosa que no poden fer, certament, sense nosaltres.

Josep M. Forcada i Casanovas

LA FIESTA DEL LAGO Y SANTIAGO RUSIÑOL

Coincidiendo este año con el cincuenta aniversario de la muerte del pintor y escritor Santiago Rusiñol y Prats (1861-1931) es un buen momento para reeditar uno de sus tantos artículos publicados en el diario "La Vanguardia", uno que nos atañe muy concretamente, es el relato que hizo de la Fiesta del Lago Santiago Rusiñol en 1890, es decir, hace 91 años. El día de la publicación en La Vanguardia lo desconozco, pero debe oscilar entre el 16 y el 24 de Agosto, en esta última fecha, aparecía el diario local "La Voz del Pirineo (año XII, número 34), periódico de Avisos y Noticias de la Cerdeña", y el citado artículo es el que sigue:

VERANO 81
PANORAMIX

LA FIESTA DEL ESTANQUE

Sr. D. Modesto Sánchez Ortiz.

Querido amigo: le hablaba extensamente en mi anterior epístola, de la presencia de un lago colocado en la alta meseta que con Puigcerdá a cuestras domina la Cerdeña y le ponderaba en gran manera la hermosura de sus sombreadas orillas; le explicaba detalladísimo los trastornos y graves sobresaltos que habrían turbado el reposo de sus aguas allá en las edades primeras y los terribles vaivenes y tenebrosos temporales que habrían revuelto el fondo de sus líquidos antes de llegar al plácido sosiego que hoy disfrutan y a la clara transparencia de que gozan; transparencia encantadora que aprovechara el Narciso como tentador espejo para verse boca abajo, si este mitológico gomoso anduviera hoy por la tierra, presumiendo de sus facciones femeninas y su musculatura primorosa.

Hoy tengo que hablarle de la fiesta de este Estanque, esperada con ansia por grandes y pequeños, por seglares y paisanos.

Por fin llegó la hora y la plaza mayor fue llenándose de gente, que por las bocacalles entraban en su cuadrado recinto; en los altos balcones de retorcidos hierros brillaban los vestidos claros de las mujeres debajo de los sombreros de paja, rubios como el rubio cabello que sale de este tono, sombreando con sus alas centenares

de ojos hermosos y grandotes como Dios manda y como allí era seriamente obedecido; en las altas buhardillas asomaban las cabezas alegres de los niños como uvas doradas y suspendidas de los ruinosos desvanes; debajo de los arcos típicos y desiguales y en frente de las tiendas formaban corrillo los fornidos payeses, tiesos y plantados con el aplomo de su espesa musculatura, y todo el mundo aguardaba los carros alegóricos que allí habían de acudir para ir en cabalgata hacia el lago.

Y acudieron en efecto, al poco rato: la claridad de sus luces los fueron anunciando y uno tras otro con paso acompasado entraban en la plaza aumentando la animación y despertando el bullicio; los faroles de fantásticas formas iban también acudiendo y sus notas brillantes y extrañas siluetas, recordaban del Japón sus sueños de raras alegorías y ornamentación endiablada; fanales simbolizando la luna y los planetas, Marte y Mercurio, Venus y Saturno iban también entrando, y el mismo sol venía enfarolado entre los días de la semana, incluso los festivos que estaban simbolizados por siete grandes lumbres.

Por todos lados las antorchas despedían su llama amarillenta vibrante de luz y echando encendidas chispas; la atmósfera se impregnaba de una claridad rojiza y cuando el coro empezó a entonar el himno de la Cerdeña, la plaza entera quedó bañada en una

tinta de fuego que hacía destacar las largas y negras siluetas de la gente sobre los altos muros y daba a los semblantes el fantástico aspecto de una visión del Dante.

La estatua de Cabrinety se destacaba rojiza sobre el negro cobalto del cielo y parecía bañada en gloriosa aureola. Empuñando la espada de la guerra, parecía complacido de aquella fiesta de la paz lograda a costa de su vida y debajo del mármol frío que retrata su imagen, satisfecho y orgulloso, se me figuró verle contemplando su pueblo predilecto y en sueños comparar sobre el pedestal de piedra, el contraste que formaba aquella franca alegría, con la negra tristeza y quietud desoladora que reinaba otra noche que allí mismo llegó rendido y triunfante.

Yo también recordaba haber visto el rincón desolado de Alps donde murió y el estrecho callejón donde cayó herido, y al verle glorificado, destacándose de aquella brillante aurora, admiraba este pueblo que ha sido agradecido y que en las horas de gloria recuerda con amor los que por él velaron en los siniestros días pasados en sufrimientos angustiosos.

Pero empezó el gran desfile, los bueyes y caballos empezaron a tirar de los carros alegóricos y la brillante cabalgata comenzó a caminar hacia el punto del suceso, siguiéndola la apiñada muchedumbre.

Abria la marcha un farol amarillento, en forma de trucha, de las que crían las cascadas de nieve, y las plantas acuáticas que lo adornaban querían simbolizar los lagos de los altos Pirineos, cuyas cristalinas aguas sirven de fresca morada a estos peces montañoses; seguía otro farol imitando una mujer de la tierra con la luz en el estómago y sus arcos de fiesta: la típica capucha en la cabeza, corto y floreado el delantal y un farolillo en la mano alumbrando por si misma; otra lumbrera fantástica seguía a la joven Cerdaña, coronada su luz por un león alado, sosteniendo con sus uñas y sirviéndole de cimera, la heráldica combinación que a Puigcerdá sir-

ve de escudo y otras y otras farolas extrañas e inesperadas: la del club de regatas pirenaico, adornada con brújulas, áncoras, redes y todos los instrumentos y astucias de pescar exceptuando la caña; las de los siete planetas que más intiman con la tierra y las de los siete días que componen la semana, siguiendo el coro ceretano acompañado de la orquesta que venía bien provista de instrumentos variados, con diferentes sonidos y distintos resortes para combinar sus notas, en santa y artística armonía a una señal del maestro.

No tan variadas las cornetas pasaron luego tocando la misma canción acompasada que aplican en todos los casos y en todas las circunstancias, y al compás de aquel toque repetido venían algunos coches profusamente iluminados, siguiéndoles un porrón de tan grandes dimensiones que podría contener el vino de tres cosechas, si en vez de ser de tela hubiera sido de vidrio. Más atrás, tirada por cuatro bueyes, pasaba una gran carreta atestada de yerba en mullida montaña, que sembraba por las calles el arisco perfume de los prados, y que entre trigo maduro y encarnadas amapolas, sostenía el escudo de la Cerdaña hospitalaria, sirviéndole de escolta los hijos de su tierra que velaban a su sombra reclinados sobre los bruñidos instrumentos de labranza; y por fin como hermosa apoteosis llegaba el gran carro glorificando el trabajo, dominado por altísima chimenea: montado por una niña que iba tejiendo entre los frutos de la industria en artísticas combinaciones (y seguido de Fabres, autor de esta hermosa alegoría, que iba azorado, para evitar que el fuego acabara con el carro, la industria y la chimenea) y rodeado de un grupo de segadores, con la roja patina que el sol pinta en sus rudas facciones, tostando el rubio cabello por el mismo calor que hace madurar el trigo; la simbólica daltá en sus fuertes espaldas y desnudo el brazo, nervudo y musculado tanto como firme el cuerpo, anguloso y ampliamente proporcionado.

Panoramix (continuará)

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDÀ

LA DEFENSA DELS CONSUMIDORS (II)

ELS CONSUMIDORS ALS ESTATS UNITS. -- Protecció pel Consumidor a nivell Estatal o Federal.— Dins el govern nord-americà existeixen una sèrie d'organismes dedicats totalment o parcial a la protecció dels consumidors i a la distribució d'informació per l'educació llur. Breument són:

1. Un Assistent Especial a la presidència del país dels problemes que afecten als consumidors. Aquesta persona treballa a plena dedicació i té l'encàrrec d'informar al President de tots els problemes i de proposar solucions viables.

2. Oficina d'Assumptes dels Consumidors (The Office of Consumer Affairs). Està encarregada, a nivell nacional, de totes les activitats relacionades amb la protecció del consumidor. Forma part del Ministeri de Sanitat, Educació i Benestar, i entre múltiples activitats, s'ocupa de les següents: 1) Coordinació de programes a nivell nacional. 2) Coordinació de programes interministerials sobre consum. 3) Investigar problemes i proposar solucions als Ministeris. 4) Investigar casos individuals. 5) Fer estudis comparatius, anàlisis, donar conferències, etc. 6) Donar informació al consumidor. Amb aquesta finalitat, editen una publicació setmanal explicant totes les lleis, canvis, investigacions i decisions hagudes en el govern al llarg de la setmana anterior que afectin al consumidor. S'envia aquest butlletí a qualsevol persona que ho demani, gratuïtament.

3. Per ajudar el Assistent Especial del President a conèixer, en tot moment, l'opinió del consumidor, existeix un COMITE ASSSOR format per 12 consumidors anomenats pel President. Opinan també sobre l'eficàcia dels diversos ministeris que treballen amb el consumidor. L'Assistent Especial és membre nat del Comitè.

4. A nivell ministerial hi ha més de 36 Agències (secretaries i subsecretaries) i departaments (ministeris) que tenen poders reglamentaris i administren programes dedicats a la protecció del consumidor. Les més importants i conegudes són:

a) COMISSIÓ PER LA SEGURETAT DELS PRODUCTES DE CONSUM. (Consumer Product Safety Commission). Un organisme independent creat per protegir als consumidors contra els riscos i danys associats amb productes. Aquesta comissió desenvolupa els estàndards de seguretat per a juguets, etc., i intenta esbrinar les causes dels accidents en el futur. Un bon exemple del treball d'aquesta comissió són els pijames tractats químicament per a fer-los "no-inflamables". Resulta que'l tractament químic causava càncer, especialment si els pijames eren chupats. Com a conseqüència, fou prohibida llur venda als U.S.A. i enguany es venen alegrement a Espanya. Cal destacar que una cosa que manca als U.S.A. és legislació prohibint l'exportació de productes que no es puguin vendre dins del país, a altres amb menys protecció per llurs consumidors.

b) ADMINISTRACIÓ D'ALIMENTS I FARMACS (Food And Drug Administration). Forma part del Ministeri de Salut i és un organisme tremendament poderós. La FDA controla la puresa, la seguretat, l'identitat, l'etiquetatge, envoltura i distribució dels productes alimenticis, cosmètics i fàrmacs.

Es, probablement, l'agència més coneguda fora dels E.E.U.U. Durant anys, diversos fabricants espanyols de productes enllaunats han intentat aconseguir l'homologació d'aquest departament

per llurs productes. Diuen que, fa uns dos anys, un fabricant de fabada aconseguí després de molts anys de lluita, introduir el producte enllaunat de la seva marca als E.E.U.U. Però la FDA fa regularment "chequeos" dels productes importats i, per casualitat en una llaua de fabada i trobar un extrany tros de corda amb una medalleta de metall. Varen retirar immediatament totes les llaunes de fabada dels mercats. Qualsevol espanyol pot explicar el que va passar —algú s'acabà el chorisso i tirà el cordill, que va anar a parar a la fabada—. Però la FDA, pensaria que això tenia que ser quelcom perillosíssim i desd'aleshores, segons les nostres notícies no han permes més la fabada en els mercats nord-americans. Moltes persones han criticat a la FDA per ésser excessivament rigorosa amb els tests de productes i exagerar els efectes que molts productes provoquen en els "conejillos de indias". Però estarem d'acord que, en aquests casos, val més pecar per excés que per defecte. Moltíssims productes prohibits als E.E.U.U. no ho estan en altres països, tals com cloranfenicol (càncer de l'os) i flagyll (càncer del úter). Les dones americanes no prenen talidomina, perquè la FDA estava encara investigant quan es descobriren els efectes d'aquest producte.

c) COMISSIÓ FEDERAL DE COMERÇ (Federal Trade Commission). Encarregada de vigilar les pràctiques fraudulentades en publicitat i les tàctiques de vendes, etiquetatges, etc. A aquesta comissió és on es recor quan l'hi han vengut l'Aqueducte de Segòvia. Aquesta comissió prohibí als U.S.A. un sistema de venda molt freqüent a Espanya (vendes per piràmide). Firmes de cosmètics, com "Holiday Magic", estan bassades en aquest sistema de venda. Quasi tots els països d'Europa han prohibit el seu funcionament. Aquí aquestes firmes floreixen.

d) PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT (Environmental Protection Agency). Dicta estàndards sobre polució i contaminació i desenvolupa programes ecològics. Aquesta Agència és la que ha forçat als fabricants d'automòbils a produir, avans del 1985, cotxes que contaminin mínimament el medi-ambient. Utilitzant un mínim de benzina. Tot i que molta gent creu que les multinacionals controlen les E.E.U.U., una Agència com el EPA es capaç de fer-les suar sang i fins i tot, perdre beneficis durant anys.

e) ADMINISTRACIÓ DE SERVEIS GENERALS (General Services Administration). Funciona com una cambra de compensació per a tot el govern, en lo referent a les publicacions i consells al públic. Per exemple, un consumidor pot contactar el GSA per rebre consells verbals sobre com resoldre un problema de consum. Te oficines en 38 ciutats, també, per ajudar directament al consumidor.

f) Finalment hi ha una entitat nacional a U.S.A. que no es gubernamental, però funciona a nivell de govern. Es el CONSELL NACIONAL DE COMERCIANTS PER ASSUMPTES DE CONSUM (National Business Council For Consumer Affairs). Està format per 116 dirigents d'indústria i de comerç i existeix per informar al president, als ministres, i fins i tot, a altres negociant sobre les disposicions que els fabricants i industrials estan disposats a acomplir VOLUNTARIAMENT, en referència als productes de consum. El concepte és de "autocor.trol" des de dintre les mateixes indústries. Es clar que, apart d'ésser una gran ajuda pel consumidor, a la llarga estalvia molt temps i diners a aquests savis negociant i industrials.

Tota aquesta organització no és casual, sinó que respon a una consciència social, generalitzada que impulsa al govern a prendre mesures de protecció per donar satisfacció a les demandes populars. Per tant, al proper treball donarem un repàs a les Organitzacions de Consumidors.

M.W.

**CLUB
POLIESPORTIU
PUIGCERDÀ**

El pasado 6 de septiembre de 1981 se celebró la tradicional TRAVESIA DE L'ESTANY DE BANYOLES, que este año se trataba de la XXXVIII Travesia.

Era el segundo año que participaba nuestra nadadora Marta Marin y el resultado obtenido fue excelente para nuestro nivel.

Se disputaron la prueba infantil de 2.500 metros.

350 nadadoras procedentes de todos los Clubs de Catalunya y algunos franceses como Montpellier.

El puesto obtenido por Marta Marin fue el número 50 y dentro del ranking provincial fue la tercera clasificada en la categoria de 2.500 metros.

Nuestra más sincera enhorabuena.

HOQUEI SOBRE GEL

VIZCAYA BILBAO - 19
C.G. PUIGCERDA - 2

Degut a la celebració del campionat del mon grup C de Hoquei sobre Gel, a Espanya més concretament a Jaca, s'ha avançat notablement el començament de la lliga de hoquei sobre gel, això ha trastornat per complert la pretemporada del Puigcerdà, que s'ha trobat jugant el primer partit de lliga a Bilbao sense poder entrenar ni un sol dia. Això juntament amb la manca de cinc o sis jugadors va fer que el partit de Bilbao no tingués color.

El Puigcerdà va jugar els primers minuts, francament bé aconseguint un bonic gol per mitjà del seu capità Josep Tona aquest resultat el va poder mantenir fins passat el minut deu, però la resposta dels bascs no es féu esperar més i empataren el partit per passar a anar cobrant avantatja. De tota manera la primera acaba amb un honrós 4 - 1. A la segona part el Puigcerdà va afuixar molt considerablement i els bascs li endosaren 8 - 0, la tercera seguí la mateixa tònica fins arribar al 19 - 2, el parcial d'aquesta part fou de 7 - 1, gol del Puigcerdà també marcat pel Josep Tona.

C.H. JACA - 10
C.G. PUIGCERDA - 1

Partit que com l'anterior el Puigcerdà afrontà sense un sol dia d'entrenament. Però amb la diferència que si el de Bilbao va començar força bé aquest en canvi ho feu força malament, ja que els de Jaca marcaren aviat, tot i que el Puigcerdà aconseguí empatar el partit amb un gol de Gendrau a pase de Tona, però durà poc ja que els d'Osca aconseguiren quatre gols més abans d'acabar la primera part. El qual no fou gaire normal si tenim en compte que el Biscaia n'aconseguí quatre i és un equip força millor que el Jaca. Això es plantejaren els jugadors del Puigcerdà i la segona part fou un xic més anivellada, malgrat que el Puigcerdà no pogué aconseguir cap gol, tot i disfrutant d'algunes ocasions. El parcial fou de 3 - 0. La tercera part potser la més anivellada de totes acabà en un dos a zero, i el Puigcerdà també desaprofitar alguna ocasió de gol.

En aquest partit, a mida que passava el temps s'observà una progressiva millora del Puigcerdà, la qual esperem constatar quan l'equip pugui entrenar que ja serà aquesta setmana, és a dir el partit de Vitoria molt important per les aspiracions dels de la Cerdanya, ja el podrem afrontar entrenats i amb l'incorporació del nou jugador americà Paul Hammer.

Del partit de Jaca podem destacar la bona labor de l'Americà del Puigcerdà Johan Meehan que tot i estant malalt no deixa tocar el puck al capità, i potser millor jugador espanyol del Jaca, Capillas, ara cal esperar que en el pròxim partit es pugui aconseguir la primera victòria de la lliga.

Pere Capdevila

Anuncieu-vos a
rufaca

**REPARACIONES DE FONTANERIA Y
CALEFACCION**

C/. España, 7
"LA ESTRELLA"

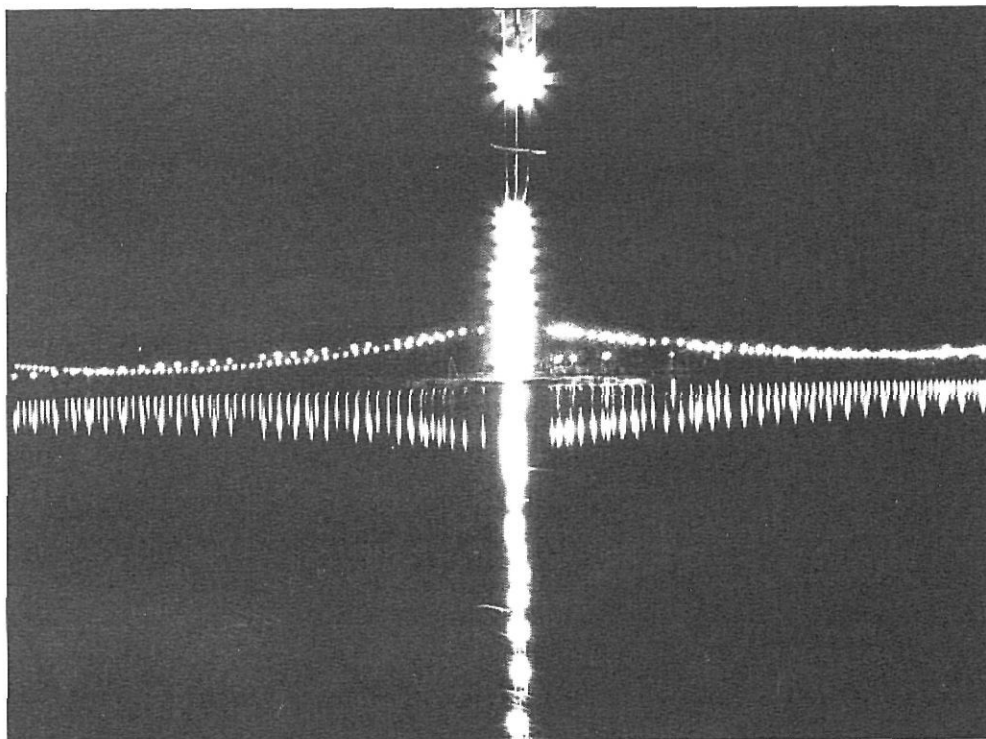
A. ROLDÁN

Tel. 88 03 34
PUIGCERDÀ

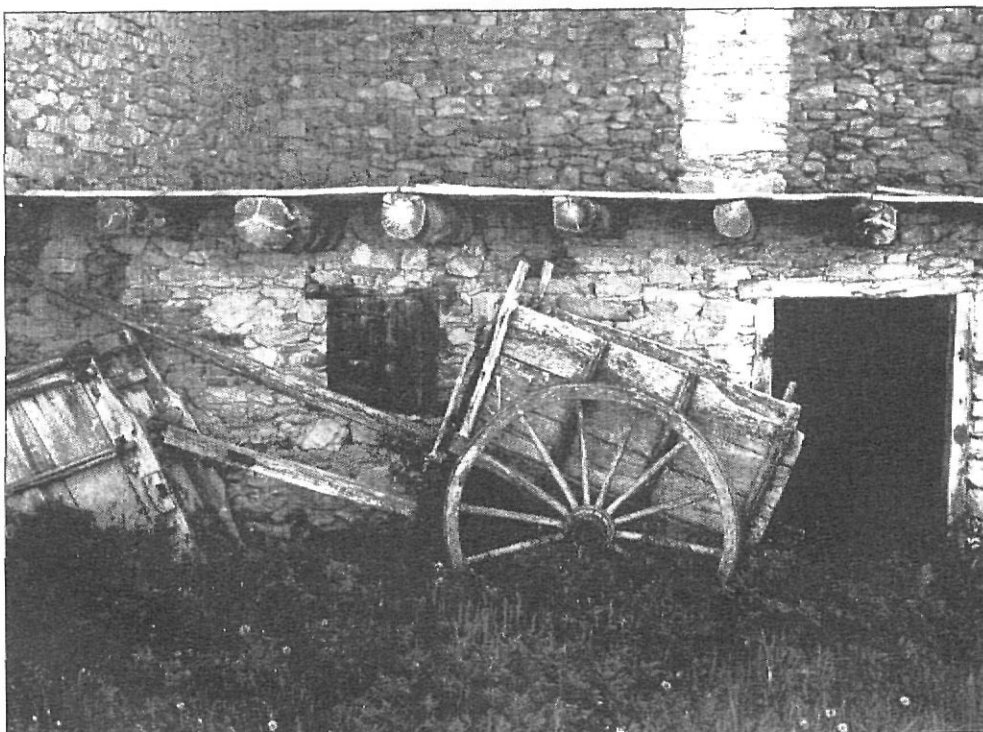
II CONCURS DE FOTOGRAFIA «AMICS DE Cerdanya»

Reunit el Jurat del II Concurs de Fotografia "Amics de Cerdanya" el dia 10 de Juny de 1981 a la sala d'actes de l'Ajuntament de Puigcerdà, i com posat en ordre alfabètic, Sr. Cadefau, Sta. López Vigué, Sr. Lora i Sr. Pérez de Rozas, fan les següents consideracions:

1. Constata la poca quantitat de fotografies presentades a concurs, tant en l'apartat LLIURE com en el de Cerdanya.
2. Assenyala la baixa qualitat de les fotografies presentades, tan per qüestió temàtica com tècnica, malgrat alguna d'elles estigui ben pensada i mal resolta o viceversa.
3. Donades aquestes dificultats es veu en l'obligació de donar només els primers premis de cada tema i deixar desert l'accèsit.
4. En definitiva, el VEREDICTE és:

I Premi Tema Cerdanya per:
"L'ESTANY DE NIT" - 2
de Lluís Bosom i Llombart

I Premi Tema LLIURE per:
"CARRETOINES"
de Lluís Bosom Llombart

Nota: Per qüestions d'espai no hem pogut publicar abans.

Torre de Santa María

Lema: "Torre de la Vela"

Torre de Santa María, nuestra Torre de la Vela,
que como audaz centinela, velas sobre Puigcerdà.
Tú has sido mudo testigo de gestas y batallas,
que dieron timbres de gloria, al blasón de esta ciudad.

Tu silueta vulnerable, se recorta en nuestro cielo,
como un héroe legendario, Paladín de nuestra fe.
Como heraldo, pregonero de alegrías y de hazañas,
y es clarín que nos alerta a cumplir nuestro deber.

¡Cuánta historia hay en tus piedras milenarias y gloriosas
que ni el cierzo, ni los siglos, han podido hacer temblar!
Inmutable, has resistido el fragor de las tormentas;

Y el furor del sectarismo, alocado e inconsciente,
cuyas hordas intentaron tus cimientos derrocar.

Y tú, siempre altiva y noble; ante el paso de los siglos,
nos envías con las auras, un murmullo de oración.
Es cual Angelus, que tañen suavemente tus campanas,
cuando todo está dormido..., cuando apenas sale el sol.

En los huecos de tu Torre, ponen nido las palomas,
cual graciosas mensajeras del amor y de la paz.
Y sus gárrulos murmullos, nos parecen oraciones,
por los héroes que cayeron defendiendo nuestro hogar.

En las noches invernales, cuando sopla el cierzo helado,
y los vientos, con la nieve, trenzan danzas de ilusión,
viento, nieve y cierzo unidos, cual si fueran blancas hadas,
van danzando en torno tuyo, al compás del aquilón.

Solitaria y alta Torre; hoy los hijos de Cerdaña
te veneran como símbolo de nobleza y lealtat.
Y se alegran, cuando suenan bullangueras tus campanas,
para honrar a la Señora, nuestra excelsa Soberana,
FLOR DE LIS DE PUIGCERDÀ!

431. PUIGCERDA.
Eglise Sainte-Marie

Con todo afecto a
Mre Pilar Delgado Vda de L. Piquillem
è Rijo Luis Piquillem Delgado

Premiada en los
Juegos Florales de la Veintena Edad

Barcelona 18 Noviembre de 1979

J. J. J. J. J.
J. J. J. J. J.

Recança

Les fulles ja cauen com a pomells de flors
Recança que deixa el temps tot passant
Dies grisos de tardor
Records que a l'ombra es van dibuixant
i deixant el cor amb molta tristor
hores mortes que no tornaran...
S'emporta la mort els sers estimats
en el fons de l'ànima es refuja el dol...
Mes la vida segueix caminant
encara que sigui sofrint i plorant

C.H.M. Puigcerdà, 18-10-81

En la muerte de André Aglioni

Marsella 10-8-81

Graves,
teñidos de tristeza,
hasta mi silencio llegaron
el profundo Dies irae
y el miserere morado.
Galopando,
sacudiendo aldabonazos
de recuerdo,
de amistad,
de estima.
Ya partiste,
pues segaron tus cordajes
y el inmenso piélago escoraste.
Mientras los acordes negros
de la tuba admirable,
pregonan, incansables,
nuestro próximo encuentro.

Trovador

EL VIEJO OLVIDADO

Una consecuencia de ese amor hacia sí mismo se evidencia con el olvido a nuestros mayores, a los que esta misma sociedad ha etiquetado con el sobrenombre de tercera edad, para enajenarse de toda responsabilidad, sin ser conscientes de que cuanto poseemos nos viene dado por el sudor y lágrimas de un trabajo casi siempre silenciado en el anonimato de esos viejos olvidados; los estorbos de la sociedad, personajes arrinconados en el salón oscuro de la convivencia diaria, porque nadie quiere cargar con una maleta llena de achaques, dolores y manías que cubren la cabeza canosa de nuestros viejos.

La intransigencia al diálogo y a la comprensión repercuten en la estructura familiar de cientos de familias que no han sido capaces de armonizar esa relación humana que emana del respeto a la libre voluntad de cada uno de estos entes que configuran ese eslabón generacional y por el que nos vemos inmersos con la entrega de nuestro relevo, un giro constante en la vida cuyos polos tienden más al pelo que a la atracción, y todo ello nos queda grabado en cada página de la historia, la misma a la que no podremos renunciar a través de los años, porque este ciclo vital no puede perderse por el confusio-nismo espiritual de nuestra civilización. ¿Hay algo más importante que el amor de nuestros progenitores?

La vida nos viene dada. Respetemos pues la vieja sabiduría del anciano, ayudemos a fomentar un interés colectivo hacia ese personaje olvidado, demandemos la justa reivindicación tanto física como moral, pero sobre cualquier piedra monolítica que pretendamos elevar como reconocimiento a una labor, constituyamos un sincero reconocimiento personal, atraigamos nuestro saber y nuestra voluntad para aproximar dos mundos equidistantes en el tiempo y en el espacio, para germinar un trabajo que constituya el eslabón de la próxima generación.

Espero ver llegar un día en que la clemencia, la justicia y la gratitud sean virtudes hermanas de la razón pura de nuestra existencia y que el viejo olvidado sea amado.

GIOVANNI

En más de una ocasión me he referido a la intolerancia de nuestra sociedad que ni otorga la clemencia ni la gratitud.

Som la
CAIXA DE
CATALUNYA

CAIXA D'ESTALVIS
DE CATALUNYA

LA CAIXA DE TOTS

Oficines a Cerdanya:

Puigcerdà: Plaça Ajuntament, cant. Alfons I

Bellver de Cerdanya: Francesc Macià, 2-4

la
rufaca
info no

Regiu:
RUFACA
Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

A uno de los míos

Viste la que han formado. Y qué pesados son con mis millones. Hasta hace unos meses ganaba millones furtivos: ahora, los robé del Hospital. Hay temas en los que habría que poner a la ciudadanía de acuerdo, si no es un lío.

Tengo idea de que en los países civilizados (y no voy a dudar de que éste lo sea, Dios me libre), los estafadores se largan a Sudamérica o los largan a la cárcel. Los primeros suelen ser ladrones de pro. Los segundos, ladrones sin pro, sin contra y sin paraguas que los cobije. Mi caso —date cuenta— no tiene precedente. Estafo —dicen— millonada y sigo por la calle tan golondrino sin que mis huesos hayan rozado siquiera las calles de Caracas o las galerías de la Modelo. Tal hazaña sólo es posible si uno dispone de listeza, genialidad, gracia y zorrería para dar y repartir. A quienes tanto me atribuyen, gracias mil.

Que ¿qué he hecho?. Te lo cuento en nada: A la derecha conservadora no le preocupa la izquierda chillona, parlamentaria y votante. Sabe que cambiar, lo que se dice cambiar, esta izquierda sólo consigue cambiar nombres. A la derecha conservadora, quien le preocupa (verbi gratia, a quien descabeza) es al hombre que dice que va a cambiar cosas y las cambia. Yo dije (te consta) que cambiaría el Hospital y lo cambié. A la izquierda —por otra parte— no le preocupan los cambios (aunque luego la experiencia demuestra lo que demuestra). Siempre y cuando tales cambios se realicen según su leal saber y entender. Siempre y cuando los haga quien debe. Y siempre y cuando el cambiador cuente con partido polí-

tico que lo controle y mamá política que lo amamante. Ni he sido, ni soy, ni seré (también te consta) hombre de partido. Que ¿porqué?. Pues porque hay tres cosas de este salado mundo que me dan náuseas: Los dogmas, las jerarquías y los energúmenos. Y de las tres están los partidos políticos a reventar. Si seré fóbico en ésto, que llegue a pasar toda la enseñanza primaria sin pedirle ni una sola vez permiso al maestro para hacer pis. Y mira que me puse alguna vez, de aguantar, al borde del siniestro. Pero, jamás. Pensaba y sigo pensando, que tiene uno derecho a agenciarse el comer, el orinar y el retozar, al compás de las propias apreturas y no al criterio del jerarca inmediato superior. Caprichos. Tu verás; partidos y yo... pura esgrima.

Que ¿qué hago?. Pues colocar de nuevo mi carrera en el punto justo y preciso para que tenga un futuro prometedor. Y la coloqué. Dicho bajito: Me ayudó lo suyo la publicidad periodística que se ha dado al tema. Ofertas, cantidad. Personaje habrá que, al enterarse, igual le da el temblequeo y enferma; y, tal como están ahora las cosas, no es de desear.

Y fijate a que altura estoy de la carta y ni he jurado, ni he maldecido, ni he insultado a nadie. ¿A que así lo querías?. Convencido. Tu, mi gente y yo, estamos muy por encima de tales bajezas. A los demás, a quienes ésto sepa a poco o sepa a demasiado... paciencia. La cultura no se consigue en cuatro días.

Que ¿qué haré?. Jugar mis cartas ante quien crea oportuno y en el momento oportuno. Mostrarlas ahora sería suicida ¿no crees?. Mientras tanto sonrisa, relajo y barajar. Un pequeño secreto: Es mi penúltima carta. La última la leerás entre la Candelaria y San José; cuando los almendros sanos estrenan flores y los hombres sanos estrenan amores.

Hasta entonces... que te vaya de encanto.

J. Llauro Güell

Amics de RUFACA:

Aprofito l'oferiment que heu fet als vostres lectors de publicar les lletres que us enviïn, per escriure quatre ratlles en referència als serveis tècnics de Puigcerdà dels quals hi formo part en qualitat d'arquitecte municipal.

Com ja sabeu a partir del mes de juny d'enguany es van renovar els serveis tècnics d'urbanisme i d'obres de l'Ajuntament de Puigcerdà amb la incorporació d'un nou arquitecte tècnic, el company Felix Isern, i d'un nou arquitecte municipal que es el que us escriu.

Des de el primer moment, en converses mantingudes amb en Felix i amb regidors em vaig adonar de la infraestructura necessària per aquests serveis. Això és el que primerament ens em proposat. Montar unes bases d'organització tant quan a la qüestió d'informes tècnics a les peticions presentades, com al control de les obres que es realitzin al empar d'una llicència, i també la relació entre una tasca i l'altre perquè ambdues no vagin deslligades.

Us he de comunicar que totes les peticions i instàncies fetes per escrit, són informades tant per mí com per l'arquitecte tècnic dins de la mateixa setmana en que han si-

gut presentades i com a màxim a la següent. Això és un del objectius bàsics que ens hem proposat, per agilitzar al màxim els tràmits administratius des del lloc en que estem i més ara que la construcció pateix una crisi i s'ha de facilitar al màxim la seva possible realització en el termini més curt possible.

Quan a les consultes personals el que us escriu hi és tots els dilluns tot el dia i l'arquitecte tècnic el dilluns a la tarda i dimarts, dimecres i dijous als matins. Aquests dies s'atenen a totes les persones interessades en construir que ens vulguin consultar i se les hi facilita l'ajut tècnic que necessiten, informant-los per exemple dels documents que ens demanen perquè s'autoritzin les obres que es proposen portar a terme, o el que tenen el dret de construir en un solar determinat, i en general qualsevol tipus de consulta.

Per acabar, perquè no em vull fer pesat, aprofito aquesta avinantesa per dirigir-me a tots els interessats perquè no dubtin en consultar-nos de qualsevol problema que tinguin que seran atesos amb totes les explicacions que siguin necessàries.

Josep M. Guillumet i Anés
ARQUITECTE MUNICIPAL DE PUIGCERDÀ

SARDINES ESCABETXADES

Es netegen i salen les sardines, s'enfarinen i es fregeixen amb oli calent, es treuen i en el mateix oli es tira un brot de farigola, un d'orega una fulla de llorer i mitja cabeça d'all. Quan aixó ha sofregit una estoneta s'aparta del foc i s'hi afegeix sal, una mica de pebre negre, pebre vermell i una quantitat de vinagre igual a la meitat de l'oli que es té a la paella. Es torna al foc i es deixa bullir un minut, quan es fred es tira sobre les sardines, que es tindran en un atuell de terra o porcellana profund fent que la salsa les cobreixi.

Igual que les sardines poden escabetxar-se altres peixos.

La Nostra Biblioteca

Hem rebut els següents llibres:

- HISTÒRIES POSSIBLES/2, de Ramon Folch i Camarasa (Col.lecció Nova Terra).
- LA FINESTRA INDUIDA, de Guillem Viladot (Col.lecció Nova Terra).
- AVENTURES EXTRAORDINÀRIES D'EN MASAGRAN, de J. M. Folch i Torres (Biblioteca Folch i Torres).

Tots els llibres de la nostra biblioteca estan a disposició dels socis d'Amics de Cerdanya.

EN CAS DE MOSSEGADA
D'ANIMAL DOMÈSTIC

QUÈ HE DE FER:

- Netejar la ferida amb aigua i sabó.
- Controlar l'hemorràgia amb un embenat net.
- Aconseguir la identificació de l'animal (amo, vacunes, etc.)
- Consultar amb el metge.

Puigcerdà, 10 d'octubre de 1981
SECCIÓ DE SOCORRISME
DE CREU ROJA

NÒTA D'AMICS DE CERDANYA

L'Assemblea General Ordinària de l'associació AMICS DE CERDANYA, es celebrà el dia 22 de desembre de 1981, en el local de l'entitat, Passeig 10 d'abril (2on) pis, a les 21,30, en primera convocatòria, i a les 22 hores en segona convocatòria, amb el següent,

ORDRE DEL DIA

- 1.- Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
- 2.- Lectura i aprovació, si s'escau, del balanç econòmic del curs 1981.
- 3.- Aprovació, si s'escau, de la memòria d'activitats i pressupost de l'exercici de 1982.
- 4.- Elecció de membres de la Junta per cobrir vacants.
- 5.- Precs i preguntes.

Amics de Cerdanya

RUFACES

per
F. Orriols
81

HI TORUAMHAVER PROBLEMES D'IL·LUMINACIÓ A PUIGCERDA

CALEN JOUGS PER FORMAR CONJUNT MUSICAL.

CONFIRMAT: A C'ANY ZOOO HI HAURÀ PISTA DE GEL A PUIGCERDA.

COMENCEN A FOTRE AFORA AL PERSONAL de l'hospital.

-TE FOC?

FORMATGERIA

CARLIT - LLIVIA

VENDA I DEGUSTACIÓ

formatges pates
fumats vins
fondues de carns i formatges

(Per encàrrec)

Obert des de les 5 de la tarda
Avgda. Catalunya LLIVIA

Palau³

Major, 13 — Telèfon 88 06 99 — Puigcerdà

FILATELIA MONTANÉ

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

HOTEL

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

RESTAURANTE

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

Telèfons: 88 11 46 - 88 13 79 - 88 08 69

VILALLOVENT

(PUIGCERDÀ)

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16

Tel: 88 03 88

PUIGCERDÀ

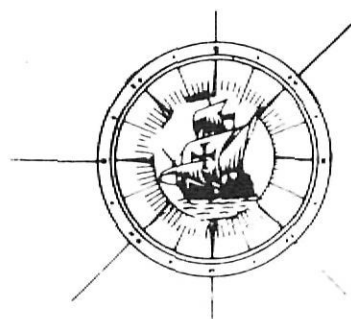
DISFRUTE DE LA NIEVE CON...

VIAJES BAIXAS, S. A.

Cursillos de SKI - Fines de semana
SKI tres naciones (España, Francia, Andorra)
MONITORES - TRANSPORTES - FORTFAITS
ALQUILER MATERIAL - MERCADILLO OCASION

INFORMESE...

C. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDÀ (Girona)

**CAN
BORRELL**

- ▶ MAS CATALÀ
- ▶ CUINA TÍPICA CATALANA
- ▶ RESTAURANT I APARTAMENTS

MERANGES
(LA CERDANYA)
T. 972 - 88 00 33
CARRETERA
DE PUIGCERDÀ
A LA SEU D'URGELL

LA BONA CUINA CATALANA
CASOLANA I NATURAL

C/. Querol, 4
(a 20 metres Plaça de l'Ajuntament)
Tel. 972 - 88 11 87
PUIGCERDÀ (LA CERDANYA)

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA AMB ELS PREMIS
«IGNASI DOMÈNECH» 1978 - 1979 - 1980

COPA D'OR DEL C.I.P.E.M. GASTRONOMIA INTERNACIONAL
ROMA 1981

PREMI INTERNACIONAL DE TURISME I GASTRONOMIA 1980

MEMBRE DE LA «CHAINE DES ROTISSEURS»

PROMOTOR DEL «CONSELL CATALÀ DE LA CUINA»

GUIES GASTRONÒMIQUES I TURÍSTIQUES D'ESPANYA:
CLASSIFICACIÓ: CAMPSA: 1 SOL - GOURMETOUR: 7 1/2 - 10

(ACONSELLEM RESERVAR PLAÇA PER TELÉFON)